

Årsrapport 2016

1. Leders beretning.....	3
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall.....	5
2.1. Samfunnsoppdrag og hovedprioriteringer	5
2.2. Organisasjon, personell og eiendomsforvaltning.....	6
3. Årets aktiviteter og resultater	9
3.1. God og effektiv myndighetsutøvelse	9
3.2. Samfunnsikkerhet og beredskap	16
3.3. Miljøvernforvaltning	18
3.4. Statens øverste representant på Svalbard	26
4. Styring og kontroll i virksomheten.....	27
4.1. Sysselmannens overordnede vurdering av styring og kontroll	27
5. Vurdering av framtidsutsikter	29
6. Årsregnskap 2016	30
6.1. Ledelseskomentar årsregnskapet 2016	30
6.2. Prinsippnote årsregnskapet	32
6.3. Årsregnskap 2016	33
7. Vedlegg - tabeller og statistikker	38
7.1. Miljø.....	38
7.2. Forvaltning.....	43
7.3. Politi og påtale.....	44

Bilde forside: Paul Lutnæs

1. Leders beretning

Sysselmannen er regjeringens øverste representant på Svalbard. Redning og beredskap er en av Sysselmannens primær oppgaver, og en forutsetning for innbyggernes og tilreisendes trygghet på øygruppen. God og effektiv myndighetsutøvelse og arbeid for å oppfylle de høye miljømålene for Svalbard er også primær oppgaver for Sysselmannen.

Sysselmannens oppgaver spenner over et svært vidt spekter. Store naturområder skal overvåkes og mange tillatelser følges opp.

Mye arbeid blir lagt ned i å ha en god beredskap på øygruppen, og det øves mye på å gjennomføre ulike redningsaksjoner. I 2016 har Sysselmannen hatt flere redningsoperasjoner på Svalbard. Det er forventet at antallet redningsaksjoner vil øke i takt med økningen i turismen og mer virksomhet i farvannene rundt Svalbard.

Sysselmann Kjerstin Askholt.

Svalbard-samfunnet som helhet er i endring. I Store Norske Spitsbergen Kulkompani fortsatte i 2016 nedbemanningen ned mot 100 ansatte. I løpet av våren ble det innført driftshvile i Svea og Lunckefjell, mens driften ble konsentrert om Gruve 7.

Den nye Stortingsmeldingen om Svalbard som ble vedtatt av Stortinget høsten 2016, fastslår at det fortsatt er et tydelig politisk mål å opprettholde et norsk samfunn på Svalbard. Det blir understreket at fordi kulldriften har svært store og krevende utfordringer, skal det satses på et bredere næringsgrunnlag for Longyearbyen. Det blir pekt på at reiselivet er et av de områdene som kan bidra til at Longyearbyen fortsatt vil kunne være et levedyktig lokalsamfunn av høy kvalitet. Sysselmannen ønsker å bidra til at reiselivsnæringen - og andre næringer - skal sikres gode og forutsigbare rammebetingelser som gir grunnlag for vekst for å sikre norsk bosetting, samtidig som de høye miljømålene for Svalbard blir opprettholdt og etterlevd.

Sysselmannens evne til å løse samfunnsoppdraget er avhengig av dyktige og dedikerte medarbeidere og rammevilkår som sikrer en god beredskap, en kunnskapsbasert miljøvernforvaltning og en effektiv myndighetsutøvelse. Sysselmannen har i 2016 i hovedsak oppnådd de målsettinger og resultatkrav som står i tildelingsbrevet fra Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet.

Snøskredet i desember 2015 har satt sitt preg på virksomheten i 2016. Evalueringsrapporten fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) kom i september og inneholder flere gode læringspunkter for vår virksomhet. Prosessene med å følge opp disse er allerede i gang. I desember presenterte Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sin rapport om skredfarekartlegging i Longyearbyen. Den viser at en rekke boliger ligger innenfor såkalt rød sone, med en sannsynlighet for skred på 1/100. Rapporten blir framover et godt verktøy for planlegging av skredsikringstiltak og beredskapsplaner med hensyn til skredfare, samt arealplanlegging.

Året 2016 har også vært preget av ekstremvær. Både i november og i desember har Sysselmannen satt stab og innkalt beredskapsrådet på grunn av sterk vind, mye nedbør og fare for skred i Longyearbyen. I november ble over 200 personer evakuert fra hjemmene sine. I desember ble Nybyen evakuert. Under aksjonene samarbeidet Sysselmannen nært med Longyearbyen lokalstyre og NVE. Verken bebyggelse eller personer ble skadet. Under aksjonen i desember ble det nye snøskredvarslingsystemet for Longyearbyen satt på sin første prøve, og det fungerte som forutsatt.

Kriminaliteten er stabilt lav på Svalbard. Sysselmannen behandler i overkant av 120 straffesaker i året.

Aktiviteten innen forskning og turisme har vært høy også i 2016, og er fulgt opp i tråd med svalbardmiljøloven.

I verneområdene er gode forvaltningsplaner et viktig verktøy for å gi forutsigbarhet for mange ulike brukerinteresser. Arbeidet med forvaltningsplan for verneområdene på Vest-Spitsbergen har vært på høring, og planen skal nå sendes til Miljødirektoratet for endelig godkjenning. I tråd med signalene i den nye «Svalbardmeldingen» - Meld. St. 32 (2015-2016) Svalbard - er det gjort forberedelser til en ny helhetlig forvaltningsplan for området rundt Isfjorden. Hensikten med planen er blant annet at det skal tas et samlet grep for å legge bedre til rette for reiselivet innenfor forvaltningsområde 10. Det er fortsatt et hovedmål å bevare Svalbards særegne villmarksnatur, men innenfor denne rammen åpnes det for forskning, turisme, fiske og fangst, friluftsliv og annen bruk av naturen.

Klimaendringene er merkbare på Svalbard. Isutbredelsen minker, og faren for å forstyrre dyrelivet i sårbare perioder øker. I 2016 har det vært flere konfrontasjoner mellom mennesker og isbjørn. Fire bjørner er skutt og drept i løpet av året. Miljøforvaltningen må ta høyde for de nye utfordringene et varmere klima skaper for dyrelivet og naturen, og finne en god balanse mellom ønsket om å videreutvikle turistnæringen og hensynet til miljø og dyreliv.

I 2016 hadde Sysselmannen for første gang feltinspektører i to måneder i vintersesongen. Disse var stasjonert på Fredheim i Tempelfjorden, og hadde som hovedoppgave å veilede og kontrollere turistfølger og privatpersoner, og spesielt holde oppsyn med atferd overfor isbjørn. Feltinspektørene hadde hovedsakelig sitt oppsynsområde innenfor forvaltningsområde 10. Forsøket var vellykket og Sysselmannen vil videreføre ordningen i 2017.

Å ta vare på Svalbards kulturminner er en krevende oppgave. De fleste kulturminnene på Svalbard ligger langs kysten, og stranderosjon er en konstant trussel. I 2016 ble det foretatt vellykkede arkeologiske utgravninger på Likneset på Nordvest-Spitsbergen. Tre hvalfangergraver stod i fare for å bli tatt av havet.

Det er et stort fokus på Arktis, og oppmerksomheten øker. Mange er opptatt av utviklingen i Longyearbyen og på Svalbard. Det medfører at mange reiser til øygruppen. Dette gjelder både nasjonale og internasjonale beslutningstakere, myndighetspersoner, interesseorganisasjoner og enkeltpersoner som ønsker informasjon om Sysselmannens virksomhet og forholdene og utviklingen på Svalbard. Sysselmannen bruker mye ressurser på å legge til rette for besøk og informasjon til disse gruppene. Det er viktig at disse får korrekt kunnskap om Svalbard og Norges forvaltning av øygruppen. Sysselmannen legger også vekt på at de som besøker Svalbard og Sysselmannen reiser fra øygruppen som miljøambassadører og med et engasjement for utviklingen på Svalbard.

Longyearbyen 15. februar 2017

Kjerstin Askholt
Sysselmann på Svalbard

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Årsrapporten 2016 for Sysselmannen på Svalbard er utformet på grunnlag av målsettingene som er gitt i St.prp. nr. 1 Svalbardbudsjettet og tildelingsbrevet for 2016 fra Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Årsmeldingen er redigert i samsvar med krav til årsrapportering gjeldende fra 1.1.2014 (jfr. rundskriv R-115 av 2.oktober 2013). Arbeid med målene i tildelingsbrevet framgår av meldingens kapittel 3.

2.1. Samfunnsoppdrag og hovedprioriteringer

Sysselmannen på Svalbard er regjeringens øverste representant på Svalbard, administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. I saker der Sysselmannen utøver myndighet etter delegasjon fra andre departementer, er Sysselmannen likevel på disse fagområdene underlagt vedkommende departement.

Sysselmannen forvalter norsk svalbardpolitikk og ivaretar Norges rettigheter og plikter etter Svalbardtraktaten. Det følger av svalbardloven at Sysselmannen har samme myndighet som en fylkesmann. Sysselmannen er også politimester og Notarius Publicus.

Sysselmannen har følgende kjerneoppgaver:

- Politi- og beredskapsarbeid
- Miljøvern
- Tilsyn
- Administrative gjøremål/publikumsrettede forvaltningsoppgaver
- Premissleverandør for sentrale myndigheter i utvikling av svalbardpolitikken

2.1.1. Hovedmålene i norsk svalbardpolitikk

Regjeringens hovedmål i norsk svalbardpolitikk er:

- En konsekvent og fast håndhevelse av norsk suverenitet over øygruppen
- En korrekt overholdelse av Svalbardtraktaten og kontroll med at traktaten blir etterlevd
- Bevaring av ro og stabilitet i området
- Bevaring av områdets særegne villmarksnatur
- Opprettholdelse av norske samfunn på øygruppen

2.1.2. Hovedprioriteringer og mål for Sysselmannen 2016

Hovedprioriteringene er gitt til Sysselmannen gjennom tildelingsbrevet fra Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet.

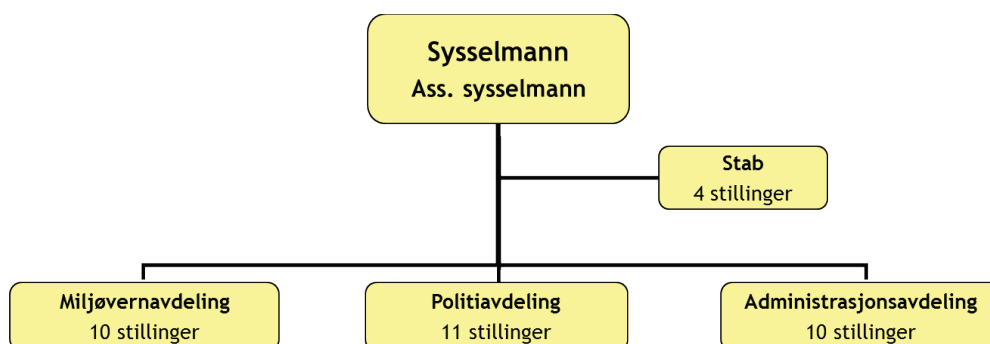
Gjennom året har samfunnssikkerhet og beredskap vært en hovedprioritering. Målet har vært å styrke den lokale innsatsevnen ytterligere. Den generelle beredskapen og oppfølging av skredrapporten fra DSB har også hatt høy prioritet. I samarbeid med Longyearbyen lokalstyre og NVE er det utarbeidet et skredvarslingssystem for Longyearbyen som er iverksatt fra februar 2016.

Hovedprioriteringene innen miljøvernforvaltningen har vært å beskytte villmarksområdene på Svalbard med særlig vekt på å begrense belastningen på Svalbards natur og kulturminner, sikre viktige leveområder for sårbare arter og sikre verneområdenes kvalitet som referanseområder for forskning.

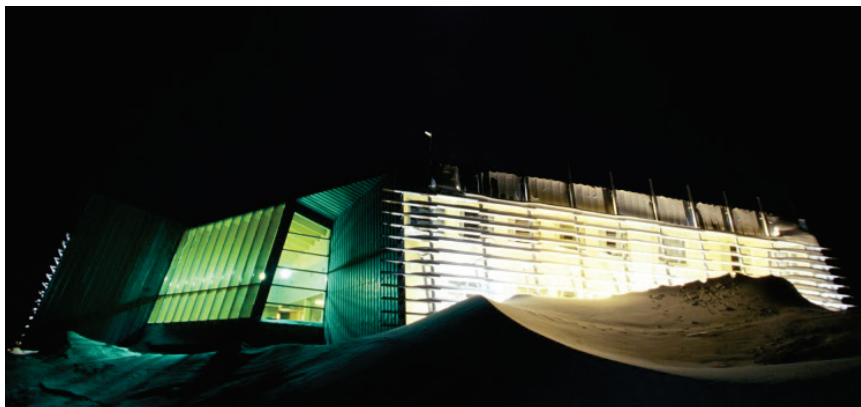
I tillegg til løpende driftsoppgaver har administrasjonen arbeidet med oppfølging av regjeringens og Justis- og beredskapsdepartementets fellesføringer i tildelingsbrevet, blant annet oppfølging av IKT med implementering av nytt sak/arkivsystem for å kunne tilby digital postkasse og generell digitalisering av tjenester.

2.2. Organisasjon, personell og eiendomsforvaltning

Sysselmannen er organisert i tre avdelinger og en stabsenhet som vist nedenfor.

Sysselmannens bygninger er leieobjekter med Statsbygg som utleier. Administrasjonsbygget er sertifisert som miljøfyrtårn.

Sysselmannens administrasjonsbygg. Foto. Sysselmannen på Svalbard

2.2.1. Stillinger

I 2016 har ledelsen bestått av:

- Sysselmann Kjerstin Askholt
- Assisterende sysselmann Jens Olav Vestgøte Sæther frem til april, deretter Berit Sagfossen.
- Sysselmannsoverbetjent Jon Starheimsæter frem til juli, deretter Ole Jakob Malmo.
- Miljøvernssjef Knut Fossum.
- Administrasjonssjef Sverre J. Indredavik

Det var totalt 37 ansatte hos Sysselmannen ved utgangen av 2016. Alle er ansatt i åremålsstillinger, maksimalt 6 år. Det har vært 13 åremålsutskiftninger i 2016 med en gjennomsnittstid i stillingen på 3,5 år. I tillegg er det gjennom året ansatt folk i ulike korttidsengasjementer, som sommervikarer og feltinspektører.

2.2.2. Helse, miljø og sikkerhet

Sysselmannen har inngått avtale om inkluderende arbeidsliv og har status som IA-bedrift. Sykefraværet i 2016 var på 1,5 prosent. Det er ikke meldt om arbeidsrelatert sykefravær. Det er avholdt tre møter i arbeidsmiljøutvalget i 2016.

Sysselmannen benytter politietatens HMS-system i tillegg til en egen lokaltilpasset HMS-håndbok. HMS-systemet inngår i Sysselmannens styringssystem. Sysselmannen har etablert ordning for varslingsordning for kritikkverdige forhold gjennom felles varslingsordning for justissektoren.

Gjennom bedriftshelsetjenesten har alle ansatte tilbud om helsesamtale, ergonomisk undersøkelse og arbeidsplassstilpasning. Alle ansatte har tilbud om fri til trening én i time per uke i arbeidstiden i Svalbardhallen.

I 2016 ble det gjennomført arbeidsmiljøundersøkelse med fokus på psykososialt arbeidsmiljø som følges opp i 2017.

Det er gjennomført sikkerhetsopplæring for nyansatte i samsvar med interne instruksjoner, og innføringsuke for sommervikarer i politiavdelingen og for feltinspektører. Det utarbeides hvert år en avdelingsvis risiko- og sårbarhetsanalyse som inngår i virksomhetsplanen

2.2.3. Likestilling og mangfold

Ved utgangen av 2016 var det av totalt 37 stillinger 20 kvinner og 17 menn. Kvinneandelen i ledergruppen var på 40 prosent. Ved utlysning av ledige stillinger oppfordres kvinner og personer med minoritetsbakgrunn om å søke. Søkere med minoritetsbakgrunn blir intervjuet dersom de fyller minimumskravene i utlyst stilling. Det foretas løpende bygningsmessige tilpasninger til universell utforming i Sysselmannens administrasjonsbygg.

2.2.4. Utvalgte hovedtall

Volumtall fra virksomheten	2013	2014	2015	2016
Offisielle besøk og orienteringer	31	44	66	75
Utstedte alkoholkort	2411	2610	2987	2668
Loggførte politioppdrag	446	471	457	547
Straffesaker	115	118	125	135
Redningsoppdrag	67	71	74	67
Saksomfang/nye saker	1196	1327	1126	1812
Våpensøknader erverv	355	374	354	315
Utstedte visum	244	259	304	307
Utstedte pass	262	242	278	267

Nøkkeltall (hele tusen kr)	2013	2014	2015	2016
Samlet budsjett-tildeling i ht tildelingsbrev	126 556	210 201	231 709	259 461
Forbruk i ht regnskap				
Drift	39 964	45 645	50 096	53 986
Transporttjeneste (helikopter og båt)	83 771	155 366	169 877	193 849
Kulturminnetiltak	2 245	2 628	1 928	1 937
Årsverk åremålsstillinger	34	37	37	37

Detaljert regnskap med kommentarer fremgår av kapittel 6.

3. Årets aktiviteter og resultater

Dette kapitlet omhandler aktiviteter og resultater fra Sysselmannens kjerneoppgaver og de prioriteringer som Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet har fastsatt for Sysselmannen i tildelingsbrevet.

3.1. God og effektiv myndighetsutøvelse

3.1.1. Trygghet for befolkningen

Politiets samfunnsoppdrag er å forebygge og bekjempe kriminalitet og skape trygghet for befolkningen. Politiet skal beskytte person, eiendom og fellesgoder, verne om all lovlig virksomhet og opprettholde offentlig ro og orden og sikkerhet. Politiet er med andre ord en sentral aktør i samfunnets beredskap. Kjerneoppgavene til Sysselmannens politiavdeling er kriminalitetsforebyggende arbeid, samfunnssikkerhet og beredskap og straffesaksbehandling.

Gjennom året har politiet gjennomført flere møter og aktiviteter med forebyggende formål; i barnehage, skole, ungdomsklubb og ellers blant barn og unge (inkludert snøskuterkvelder for ungdom og unge voksne). Uniformert tilstedeværelse i lokalsamfunnet ble økt noe i 2016. Ukentlig patruljetjeneste ble gjennomført, med et noe økt antall trafikkkontroller i Longyearbyen, og kontroller i felt i helger med stor utfart. Antall kontrollerte skutere var 341. Kontrollerte biler var 205. Det er en betydelig økning fra 2015 hvor det til sammen ble kontrollert 426 kjøretøy. Årsaken til at det ble kontrollert så mange skutere var fordi 2016 var første året Sysselmannen hadde vinterfeltlag. Feltlaget stod for en stor andel av kontrollerte skutere i den perioden de utførte tjeneste.

Uniformert politi deltok på Sysselmannens månedlige kontordager i Barentsburg. Ved større arrangementer i Longyearbyen og i julebordsesongen ble det satt av ressurser til målrettet patruljevirkosomhet.

Politiets time, som er et tilbud til guider og turoperatører, arrangeres årlig. Møtet ble gjennomført som planlagt også i 2016. Politiet har i tillegg bidratt med foredrag på UNIS' sikkerhetskurs og på Arctic Nature Guide-kurs. I et ulykkesforebyggende øyemed prioriterer Sysselmannen å delta på disse arenaene

3.1.2. Oppsynsvirkosomhet

Oppsynsvirkosomheten er en prioritert oppgave. I løpet av året har politiet gjennomført oppsyn i snøskutersesongen, både alene og i sammen med miljøavdelingen og reiselivsrådgiveren. I hele mars og april hadde Sysselmannen i tillegg et eget vinterfeltlag som har gjennomført informasjonsarbeid oppsyn og kontroll med turisme og ferdsel. Oppsyn med ferdsel på østkysten av Spitsbergen og i områder med snøskuterforbud ble prioritert. Det ble også brukt ressurser på å holde oppsyn med ferdsele i områdene Svea/Rindersbukta, fordi dette var et av få områder med sjøis, sel og isbjørn.

Kontroll av snøskutere på østkysten av Spitsbergen.
Foto: Paul Lutnæs

Feltinspektørtjenesten i perioden juni til september ble gjennomført som forutsatt. Feltinspektørene fører blant annet oppsyn med båter og individuelle reisende, i tillegg til å drive informasjon. Dette har først og fremst et forebyggende formål, samtidig som det er et virkemiddel for å opprettholde og øke respekten for miljøregelverket.

I tillegg kommer oppsynsvirksomheten som ble utført i forbindelse med de regulære toktene med tjenestefartøyet «Polarsyssel». I 2016 ble denne sesongen økt fra seks til ni måneder.

3.1.3. Tilsyn

Tilsyn med jordstasjoner for satellitt

Sysselmannen fører tilsyn med at samtlige jordstasjoner for satellittkommunikasjon på Svalbard opererer i samsvar med de særskilte reglene som er gitt i kapittel 3 i forskrift 11. juni 1999 nr. 664 om etablering, drift og bruk av jordstasjon for satellitt. Bestemmelsene skal sikre at bruk av jordstasjonene skjer i overensstemmelse med Svalbardtraktaten.

Sysselmannen innhenter bistand fra Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) og Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) ved tilsynet. I 2016 ble det gjennomført to tilsynsbesøk ved jordstasjonene Svalbard Satellittstasjon ved Longyearbyen (KSAT), i Barentsburg (Arctic and Antarctic Research Institute) og i Ny-Ålesund (Kings Bay AS). Det ble i tillegg gjennomført ett tilsynsbesøk ved jordstasjonene ved Isfjord Radio (Telenor Satellite), Barentsburg (Russian Satellite Communications) og Hornsund (Institute of Geophysics Polish Academy of Sciences). Ingen av tilsynene avdekket brudd på forskriften.

Branntilsyn

Alle planlagte tilsyn med særskilte brannobjekter utenfor Longyearbyen arealplanområde, i alt ti objekter, ble gjennomført som forutsatt. De fleste avvik som ble avdekket er lukket.

Helseråd

Sysselmannen har i en årrekke utført helserådtilsyn på Svalbard. Tilsynet har vært ført i samråd med Mattilsynet, i henhold til bestemmelser i den såkalte sunnhetsforskriften fra 1928. Med virkning fra 1. oktober 2015 er helselovgivningen for Svalbard modernisert ved at en rekke helselover og -forskrifter er gitt anvendelse. Sunnhetsforskriften fra 1928 er som følge av dette opphevet. Tilsynsoppgaver på Svalbard i henhold til helse- og matlovgivningen er nå lagt til Mattilsynet (matloven og kosmetikkloven) og Fylkesmannen i Troms (helsepersonell og helsetjeneste). Sysselmannen bistår tilsynet med svalbardfaglig kompetanse og transport ved behov.

Mattilsyn/dyrehelse

Sysselmannen er myndighet for dyrehelse på Svalbard. Sysselmannen fører register over husdyr på Svalbard og registrerer vaksinasjoner mot rabies. Hunder og hester i Longyearbyen vaksineres av veterinæren som har praksis i Longyearbyen. Sysselmannen bidrar med transport og tolk slik at Mattilsynets veterinær årlig kan føre tilsyn med svineholdet i Barentsburg og vaksinere alle hunder i bosettingene utenfor Longyearbyen mot rabies

Ved årsskiftet var det 938 hunder på Svalbard. Dette er det høyeste antallet som er registrert siden registreringene startet i 2001, og en økning på 167 hunder fra 2015. Det var ved årsskiftet 468 hunder i kommersiell bruk og 331 polarhunder i privat eie. Økningen fra 2015 gjelder både hunder i kommersiell bruk og hunder i privat eie. Det er i løpet av 2016 etablert en hundegård for polarhunder i Barentsburg.

Bakkeserviceselskapet på flyplassen i Longyearbyen tok 1. mars 2016 over kontrollen med hunder som kommer med fly til Svalbard. Dette skjer etter avtale mellom selskapet, Mattilsynet og Sysselmannen. Tidligere praksis var at hundeeier skulle møte opp hos Sysselmannen for kontroll.

Kjemikalie - og avfallshåndtering ved bedrifter

I 2015 ble det gjennomført 31 tilsyn med kjemikalie- og avfallshåndteringen ved bedrifter i Longyearbyen. Disse tilsynene er i 2016 fulgt opp videre for 22 bedrifter der det ble gitt

anmerkning eller konstatert avvik. Det er videre gjennomført tilsyn ved fem nye virksomheter i Longyearbyen og Ny-Ålesund i 2016. Disse tilsynene ble gjennomført sammen med Arbeidstilsynet og Mattilsynet.

Tilsyn med lokalstyrets beredskap

Etter forskrift 18. desember 2012 nr. 1293 om sivilbeskyttelseslovens anvendelse på Svalbard og om beredskapsplikt for Longyearbyen lokalstyre § 10, skal Sysselmanen føre tilsyn med «(...) lovligheten av Longyearbyen lokalstyres oppfyllelse av plikter etter forskriften».

Sysselmanen førte tilsyn på dette området i 2014. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har i dialog med Sysselmanen sett det som hensiktsmessig at det gjennomføres tilsyn minimum hvert fjerde år for å sikre kontinuitet i samfunnssikkerhetsarbeidet. Dette tilsvarer kravet DSB gir til fylkesmennene om tilsyn i kommunene.

Sysselmanen har ikke ført tilsyn med lokalstyret på dette området i 2016. I løpet av året har det vært et konstruktivt samarbeid mellom Longyearbyen lokalstyre og Sysselmanen i forhold til oppfølging etter skredet i desember 2015.

Sysselmanen er bevisst sin veilederrolle og prioriterer en nær dialog med lokalstyret i dets arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

Tolketjenester under tilsyn

Sysselmannens tolk bistår under Sysselmannens egne og andres tilsyn.

3.1.4. Etterforskning og påtalearbeid

Straffesaksutviklingen på Svalbard er relativt stabil med små tallmessige økninger fra år til år. I 2016 ble det registrert og behandlet 135 saker.

Antall straffesaker i 2016 var 135, mot 125 saker i 2015 og 118 saker i 2014. Skillet mellom forbrytelser og forseelser er opphevet ved ikrafttreddelsen av ny straffelov i 2015, og den totale oppklaringsprosenten for 2016 er 56,9 prosent, hvilket er omtrent på landsgjennomsnittet. I 2015 var oppklaringsprosenten hos sysselmanen på 54,7 prosent.

Troms og Finnmark statsadvokatembeter kontrollerer Sysselmannens straffesaksbehandling og har senest i rapport av 28. juli 2016 gjennomgått straffesaksutviklingen på Svalbard og Sysselmannens straffesaksbehandling for første halvår i 2016. Konklusjonen er at Sysselmanen har meget god kontroll på straffesaksutviklingen og straffesaksbehandlingen.

3.1.5. Veiledning og informasjon til innbyggere og turister

Kommunikasjon

Kommunikasjonsvirksomheten hos Sysselmannen har vært høyt prioritert i 2016. Sysselmannens nettside blir oppdatert jevnlig med nyheter og informasjon, og Facebook brukes i tillegg som en viktig informasjonskanal både til lokalbefolkning og medier. Ved slutten av året hadde Sysselmannens Facebook-side 5960 følgere, som er en økning på over 2000 følgere fra året før.

I 2016 har Sysselmannen gitt ut en oppdatert brosjyre om sikkerhet på Svalbard, med råd om sikker ferdsel i Svalbard-naturen. Brosjyren er laget i samarbeid med Visit Svalbard, UNIS, Norsk Polarinstitutt og Longyearbyen Røde Kors, og er utgitt på norsk og engelsk.

Flere større hendelser i 2016 har medført utfordringer for kommunikasjonsvirksomheten, blant annet besøket til USAs utenriksminister John Kerry i juni, flere konfrontasjoner mellom isbjørn og mennesker, der fire isbjørner ble drept, oppfølging av skredulykken i desember 2015 og evalueringsrapporten fra DSB, samt evakuerings situasjoner i Longyearbyen på grunn av ekstremvær i november og desember.

Interessen for Arktis og Svalbard øker sterkt, og Sysselmannen bruker mye tid og ressurser på orienteringer for besøkende på Svalbard. Dette gjelder både nasjonale og internasjonale beslutningstakere, myndighetspersoner, interesseorganisasjoner og enkeltpersoner som ønsker informasjon om Sysselmannens virksomhet og forholdene og utviklingen på Svalbard. Særlig er vårsesongen fra mars til juni en hektisk periode.

Sysselmannen er medarrangør på Svalbardseminaret, en forelesningsrekke for Longyearbyens befolkning.

Sysselmannen bistod Longyearbyen sykehus med russisk tolketjeneste i løpet av året. Sysselmannens tolk tok seg av en stor mengde oversettelsesoppdrag for både Sysselmannens avdelinger og andre offentlige etater.

Reiseliv

Volumet på antall tilreisende til Svalbard i forbindelse med reiselivsaktiviteter viser en stabil vekst. Det var i 2016 en økning på ca. 10 % i antall gjestedøgn på Svalbard, fra 131.000 gjestedøgn i 2015 til 144.000 gjestedøgn i 2016. En satsning på markedsføring i siste kvartal med fokus på nordlys og polarnatt kan forklare noe av økningen.

36 oversjøiske cruiseskip hadde anløp i Longyearbyen sommeren 2016. Totalt brakte de med seg i overkant av 41.000 cruisepassasjerer, noe som tilsvarer en økning på ca. 10 % i forhold til året før. Antallet cruisepassasjerer tilsvarer samme nivå som i 2012, og viser jevn vekst til tross for tungoljeforbudet som ble innført 1. januar 2015. Skipene seiler primært til Longyearbyen, og noen på Isfjorden for øvrig med ilandstigninger i Barentsburg og Pyramiden. Utviklingen er den samme når det gjelder ekspedisjonscruisetrafikken, og dagscruisetrafikken har økt jamført med tidligere år. Det har i 2016 vært en kapasitetsøkning på fartøy som tilbyr dagsturer med båt på Isfjorden (både over og under 12 passasjerer).

Utleie av snøskutere til individuelle reisende har gått ned i 2016 sammenlignet med 2015. Til tross for at kapasiteten har økt noe i antall utleieskutere i Longyearbyen, viser tallene en nedgang på i overkant av 20 %. Det kan bety at flere velger å delta på organiserte turer, noe Sysselmannen

generelt anbefaler. Den ikke-motoriserte ferdselen til fots, på ski og med hundeslede og hundevogn er i fortsatt vekst.

Turer med hundeslede er i vekst. Foto: Ståle Nylund

Sysselmannens reiselivsrådgiver har hatt jevnlig kontakt med Visit Svalbard og de ulike turoperatørene gjennom året. Ekspedisjonslederne fra ekspedisjonscruiseoperatørene er som regel innom sysselmannskontoret for et kort møte med reiselivsrådgiver i forkant av sesongen eller i løpet av sommeren. Det samme gjelder de fleste nye turoperatører.

I begynnelsen av vintersesongen gjennomførte Sysselmannen (reiselivsrådgiver og politibetjent) det årlige møtet med reiselivsnæringens guider (Politiets time), for gjensidig utveksling av erfaringer og informasjon om Sysselmannens forventninger til guidene.

I 2016 ble det avholdt et informasjonsmøte med reiselivsansvarlig og guidene i Trust Arktikugol i Barentsburg.

Det årlige turistinspeksjonstoktet ble gjennomført i sommersesongen med fokusoppgaver på generelt oppsyn og inspeksjon av båter på nord- og østsiden av Spitsbergen.

Reiselivsrådgiver deltar med innlegg på Association of Arctic Expedition Cruise Operators' årlige konferanse, og organiserer Sysselmannens bidrag i Svalbardguideopplæringen vinter og sommer, samt på Arctic Nature Guide-studiet.

I høst deltok reiselivsansvarlig sammen med representant fra miljøavdelingen på en studietur til to aktuelle ilandstigningsplasser for oversjøiske cruiseskip i Isfjorden i regi av Svalbard Cruise Network, samt på konferanse «Friske Fraspark» i regi av AECO - Association of Arctic Expedition Cruise Operators.

3.1.6. Opprettholde en robust og effektiv offentlig virksomhet

Sysselmannen er en åremålsvirksomhet. Dette er en styrke ved at man oppnår god integrering med fagmiljøer på fastlandet, men også en utfordring med hensyn til å opprettholde kontinuitet. Det blir derfor arbeidet kontinuerlig med styringssystem, effektivisering og nettbaserte løsninger. For å tilfredsstille kravet i digitaliseringsrundskrivet om å kunne tilby digital postkasse til innbyggerne, ble det startet en prosess med oppgradering av eksisterende post/sak/arkivsystem med sikte på implementering 1. kvartal 2017.

3.1.7. Kontakt med lokalsamfunn utenfor Longyearbyen

Barentsburg

Sysselmannen har jevnlig kontakt med Trust Arktikugol og generalkonsulatet i Barentsburg gjennom faste kontaktmøter hver annen måned og har fast kontordag en dag i måneden som et tilbud til lokalbefolkningen. I tillegg møtes representanter fra Sysselmannen og Barentsburg i forbindelse med nasjonale markeringer.

Høsten 2016 arrangerte Sysselmannen et informasjonsmøte for alle innbyggerne i Barentsburg. På dette møtet ble det gitt informasjon om Svalbard og de norske myndighetene på øygruppen. Mange deltok, og det ble utdelt om lag 200 informasjonsmapper. I tillegg foregår den løpende kontakten mellom Sysselmannen og Barentsburg via telefon og e-post.

Sysselmann Kjerstin Askholt (til høyre) og sysselmannens tolk, Anastasia Gorter, orienterer under folkemøtet i Barentsburg. Foto: Tommy Dahl Markussen.

Sysselmannen har bistått med tolketjeneste i forbindelse med to kulturutvekslinger og fire idrettsutvekslinger mellom Longyearbyen og Barentsburg, og bidratt med transport i forbindelse med noen arrangementer. Slike tiltak bidrar til bedre forståelse og kontakt mellom de ulike nasjonalitetene på Svalbard og de settes stor pris på i både Barentsburg og Longyearbyen.

Ny-Ålesund

Sysselmannen har kontakt med driftsselskapet Kings Bay AS på mange plan gjennom hele året, blant annet i forbindelse med konkrete saker som er til behandling og på ledelsesnivå. Feltinspektører fra Sysselmannen har også vært stasjonert i Ny-Ålesund om sommeren.

Hornsund

Sysselmannen har kontakt med den polske forskningsstasjonen i Hornsund gjennom hele året, blant annet et fast møte med besetningen under det årlige rundtoktet hvor Sysselmannen informerer om Svalbard, Sysselmannens ansvar og oppgaver samt om lovgivningen.

Hopen, Bjørnøya og fangststasjoner

Sysselmannen har regelmessig kontakt med de meteorologiske stasjonene og fangststasjonene i forbindelse med tokt, oppsyn, tilsyn og julebesøk.

3.1.8. Arbeid med regelverksutvikling

Nye retningslinjer for våpen og beskyttelses- og skremmemidler mot isbjørn

Retningslinjene ble vedtatt med virkning fra 12. oktober 2015 og regulerer de vanligste midler som er tilgjengelige på markedet til bruk til isbjørnbeskyttelse. Sysselmannen har særlig vurdert lovgrunnlag, hensyn til dyrevelferd og hensyn til personsikkerhet. De nye retningslinjene viderefører i hovedsak det som har vært Sysselmannens praksis fram til i dag. Noe nytt er imidlertid adgangen til å kunne søke om tillatelse til å bruke enhåndsvåpen i felt til isbjørnbeskyttelse.

Formålet med arbeidet har vært å gi en helhetlig oversikt over hvilke beskyttelses- og skremmemidler som tillates, og på hvilke vilkår, for å sikre forutsigbarhet for allmennheten og en fortsatt enhetlig forvaltningspraksis. Retningslinjene tar for seg hvilke krav som skal stilles til erverv, omsetning, bruk og utleie av de ulike skremme- og beskyttelsesmidlene.

Sysselmannen har fulgt opp de nye retningslinjene i 2016. Alle som innehar tillatelse til å inneha enhåndsvåpen må dokumentere aktivt medlemskap og deltakelse i skytterklubb.

3.1.9. Administrative gjøremål og publikumsrettede oppgaver

Pass, visum og utlendingssaker

Sysselmannen utstedte 267 pass i 2016 mot 278 pass i 2015, og behandlet 307 visumsøknader i 2016, mot 304 i 2015. 68 av søknadene i 2016 gjaldt visum til turister som trengte en ekstra innreise til Schengen. De fleste andre visumsøknadene var fra fastboende på Svalbard. Sysselmannen mottok 17 søknader om oppholdstillatelse i Norge. Søknadene gjaldt familieinnvandring, arbeidsinnvandring, studieopphold og statsborgerskap. Tilsvarende søknader for 2015 var 17. Sysselmannen registrerte disse søknadene i saksbehandlingssystemet NORVIS og sendte dem til Utlendingsdirektoratet (UDI) for vedtak. En fastboende på Svalbard fikk norsk statsborgerskap i 2016.

Vielser og skilsmisser

I 2016 ble 19 par viet hos Sysselmannen. De fleste er tilreisende par, men også fastboende vies hos Sysselmannen. I 2016 ble det innvilget 2 skilsmisser.

Notarius Publicus

Sysselmannen på Svalbard har i 2016 utført 43 notarialbekreftelser.

Servicestasjon for Statens vegvesen

Trafikkstasjonen på Svalbard er administrativt og faglig lagt under Tromsø trafikkstasjon, men har selvstendig ansvar for alle nyregistreringer og omregistreringer av kjøretøy som kommer fra fastlandet og utlandet. I tillegg behandler Sysselmannen eierskiftemeldinger, avregistreringer og registreringer i forbindelse med midlertidig kjøretillatelse på fastlandet ved ferie. Sysselmannen forbereder og videresender førerkortsaker til Tromsø trafikkstasjon for behandling. Dette innebærer mottak av søknader og fotografering til førerkort. I tillegg kan en ta teoriprøve hos Sysselmannen.

Alkoholordningen

Sysselmannen på Svalbard har ansvar for tildeling av skjenkebevilling utenfor Longyearbyen planområde og søknader om import av alkohol, samt representasjonskvoter og andre alkoholtillatelser utenfor Longyearbyen planområde. Sysselmannen har òg ansvar for å dele ut alkoholkort til alle personer i de norske bosettingene som etter alkoholordningen på Svalbard har rett til alkoholkvote.

I 2016 godkjente Sysselmannen 49 skjenkebevillinger. De fleste av disse var til cruiseskip som har aktivitet i Svalbards farvann i sommersesongen. I tillegg ble det gitt tillatelse til 14 representasjonskvoter for virksomheter og institusjoner på Svalbard og 36 importtillatelser for alkohol. Det er også gitt to kjøpstillatelser til privatpersoner i forbindelse med disputas - og bursdagsfeiring. Sysselmannen tildelte 2668 alkoholkort i 2016.

I løpet av året har Sysselmannen hatt til uttalelse 105 søknader om skjenkebevilling for enkeltanledning og/eller søknad om kjøp av alkohol. Søknadene behandles og avgjøres av Longyearbyen lokalstyre, etter delegasjon fra Sysselmannen, jf. forskrift om alkoholordningen for Svalbard.

Våpensøknader

I 2016 behandlet Sysselmannen 315 søknader om erverv av skytevåpen og 678 søknader om leie av våpen. Antallet søknader er relativt stabilt når det gjelder erverv, mens antall søknader om leie er økende.

3.2. Samfunnssikkerhet og beredskap

Arbeidet med å styrke kapasitet og kompetanse innenfor samfunnssikkerhet og beredskap har vært høyt prioritert også i 2016. Oppfølging av funnene i DSB-rapporten etter skredulykken har vært en viktig del av beredskapsarbeidet på slutten av året. Det har også vært et utstrakt samarbeid med NVE og Longyearbyen lokalstyre (LL) i forhold til den planlagte skredvarslingen for vinteren 2016-2017. I forhold til dette er det skrevet nye tiltakskort både ved SMS og ved LL i forhold til mottak om slike varslar. Et fellesmøte i Tromsø mellom Sysselmannen, politimesteren i Troms, Fylkesmannen i Troms, representanter fra Kåfjord kommune og NVE var også svært nyttig. Særlig en situasjon med OBS-varsel i uke 45 med store mengder nedbør viste behovet for dette. Rutinene ble prøvd og virket tilfredsstillende.

3.2.1. Politiberedskap

Gjeldende særavtale for politiavdelingen er videreført for en ny periode. Dette innebærer også at ordningen med to polititjenestepersoner på beredskapsvakt 24/7 kan videreføres. Statsbudsjettet for 2017 som ble lagt frem på slutten av året, ga Sysselmannen en økt rammebevilgning for opprettelse av tre nye sysselmannsførstebetjentstillinger. Hovedformålet er å øke Sysselmannens kontroll med tilreisende og nærvær på lufthavnen. Dette gir også muligheten for å øke den generelle politiberedskapen.

Det årlige vedlikeholds- og treningsprogrammet og godkjenningsskyting med tjenestevåpen er gjennomført i løpet av året. Polititjenestepersonene som går på beredskapsvakt er godkjent innsatspersonell kategori 4 (IP 4). Det vises også til kapittel 3.1.1.

3.2.2. Redningstjenestens kapasitet og kompetanse

I 2016 koordinerte lokal redningssentral (LRS Svalbard) 67 redningsoppdrag. Tallet har vært relativt stabilt over tid, med et snitt på 66,6 de fem siste årene.

Sysselmannen er tilfreds med den tjenesten som helikopteroperatøren Lufttransport AS leverer, og samarbeidet er godt.

Tjenestefartøyet til Sysselmannen, «Polarsyssel», er en viktig kapasitet i beredskapen på Svalbard, for gjennomføringen av de årlige inspeksjonene av øygruppen og i Sysselmannens myndighetsutøvelse generelt.

Sysselmannens tjenestefartøy, «Polarsyssel», utvidet seilingssesongen for Sysselmannen fra seks til ni måneder i 2016. Foto: Martin Herrmann

I 2016 hadde Polarsyssel 270 seilingsdøgn for Sysselmannen. Erfaringene med fartøyet er gjennomgående gode, og samarbeidet med mannskapet om bord er godt. I svalbardbudsjettet for 2016 ble det bevilget midler for å utvide seilingssesongen fra seks til ni måneder. Etter Sysselmannens vurdering har økt tilgjengelighet til eget fartøy styrket Sysselmannens kapasitet til å drive myndighetsutøvelse på øygruppen og bidratt til ytterligere styrking av beredskapen.

Samarbeidet med Kystvakten, beredskapsrådet for Svalbard, Longyearbyen lokalstyre, Longyearbyen Røde Kors og andre lokale samvirkeaktører er, etter Sysselmannens vurdering, godt. Sysselmannen samvirker med alle aktørene på ulike nivåer og på ulike arenaer; møtevirksomhet, samarbeid i enkeltsaker, foredragsvirksomhet, trening og øvelser og håndtering av hendelser.

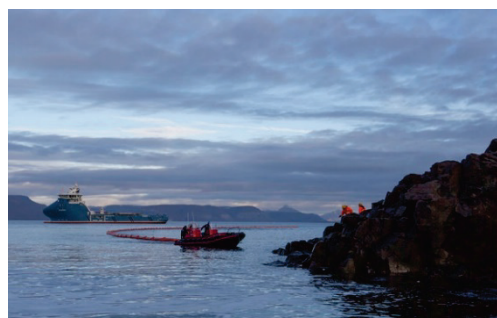
Sysselmannen har i 2016 foretatt enkelte nyanskaffelser av beredskapsutstyr, blant annet er det kjøpt inn en ny vaktbåt og inngått avtale om innkjøp av ny beltevogn for levering i 2017. Sysselmannen har i 2016 i samvirke med beredskapsrådet og sentrale aktører revidert ROS-analysen for Svalbard (2013). Revisjonsarbeidet er slutført, og ROS 2016 vil snart bli publisert.

3.2.3. Øvelser

Øvingsaktiviteten har vært holdt på et jevnt, høyt nivå i 2016. I tillegg til egne treninger og øvelser har de fleste øvelser også i 2016 vært gjennomført i samvirke med en eller flere av de samvirkende beredskapsaktørene.

3.2.4. Utvalg mot akutt forurensning

27.-29. september ble den planlagte fullskalaøvelsen «Svalbard 2016» gjennomført. Utgangspunktet var at et konteinerskip traff et undervannsskjær med relativt stor fart/kraft og fartøyet slo hull som medfører vanninntrenging og utslipp av tungolje. Hovedmål med øvelsen var å verifisere varslingsprosedyrer, bevisstgjøring og verifisering av prosedyrer og samhandling ved overtakelse av aksjonsledelsen fra Sysselmannen til Kystverket, verifisering av riktig dimensjonert aksjonsledelse og innsatsledelse, bidra til

Fra Øvelse Svalbard 2016. Foto: Kystverket

å styrke samvirket mellom statlige og private beredskapsressurser ved Svalbard, legge til rette for effektive logistiske operasjoner ved en større fartøyhendelse med akutt forurensing på Svalbard og bidra til å avdekke forbedringspunkter knyttet til eksisterende planverk og materiell.

Totalt sett viste øvelsen at det er svært mye som fungerer godt under en hendelse av den karakter som øvelsen la opp til. Samtidig er det avdekket en rekke forhold hvor det er potensiale for forbedring. Det jobbes nå med en erfaringsrapport hvor alle disse forholdene beskrives nærmere slik at disse kan følges opp av de aktørene det gjelder.

3.3. Miljøvernforvaltning

Klimaet på Svalbard er i endring. Disse endringene påvirker nå alle fagområdene innen miljøforvaltningen på Svalbard. Et våtere og villere klima setter nye rammer for arealplanlegging og hvor folk kan bo. Mindre permafrost innebærer at måten å bygge på må endres, og mange av dagens bygg får skader på grunn av at grunnen tiner. Mindre fjord- og havis påvirker dyrelivet og gjør spesielt de isavhengige artene mindre robuste mot andre negative påvirkninger. Endringer i permafrost endrer stabilitet i gamle deponier og påvirker hvordan forurensing sprer seg i grunnen. Mindre is og villere vær gir større erosjon på strendene. Svært mange av kulturminnene på Svalbard ligger nært sjøen, og for mange av dem er det en konkret trussel å rase i havet.

I sum gir dette store utfordringer for miljøforvaltningen på Svalbard i årene som kommer.

3.3.1. Naturforvaltning og arealplanlegging

Sysselmannen har over flere år lagt ned stor innsats for å utarbeide forvaltningsplaner for verneområdene på Svalbard. Nasjonalparker og naturreservater dekker om lag 65 prosent av landarealet. Det er mange ulike brukerinteresser innenfor verneområdene, som for eksempel forskning, turisme, fiske- og fangstnæring, rekreasjon og friluftsliv. Utfordringen er å utvikle gode strategier for å balansere bruks- og verneinteressene innenfor rammen av verneformålet. Avveiningene mellom de ulike interessene kan være utfordrende i behandlingen av enkeltsaker.

Det er i dag godkjente forvaltningsplaner for naturreservatene Bjørnøya, Hopen, Søraust-Svalbard og Nordaust-Svalbard. Forvaltningsplanen for de to førstnevnte er fra 2006 og 2007, og bør revideres.

Forslag til forvaltningsplan for nasjonalparkene og fuglereservatene på Vest-Spitsbergen var på høring sommeren og høsten 2016. Høringen omfattet også flere forslag til forskriftsendringer. Endelig forslag til forvaltningsplan og forskriftsendringer skal sendes Miljødirektoratet våren 2017.

I Meld. St.32 (2015-2016) *Svalbard* som ble lagt fram i mai 2016, sies det at arbeidet med forvaltningsplaner skal videreføres. Det skal sikres at bruken av verneområdene blir tilrettelagt og forvaltet slik at opplevelsen for de besøkende blir best mulig, samtidig som forståelsen for vernet økes og natur- og kulturminneverdiene ivaretas. For forvaltningsområde 10 skal det utarbeides forvaltningsplan som dekker både vernede og ikke-vernede områder.

Sysselmannen har i tråd med dette bestilt et oppdatert og samlet kunnskapsgrunnlag fra Norsk Polarinstitutt innenfor relevante fagområder. Kunnskapsgrunnlaget leveres våren 2017 og prosessen for en felles forvaltningsplan for område 10 starter høsten 2017. Arbeidet vil også omfatte Indre Wijdefjorden nasjonalpark. Når denne planen er fullført, vil verneområdene på Svalbard være dekket med forvaltningsplaner.

Som en forberedelse til forvaltningsplanarbeidet for område 10, har Sysselmannen sommeren 2016 gjort sårbarhetsvurderinger av en rekke mulige ilandstigningslokaliteter i Isfjorderområdet. Slike sårbarhetsvurderinger startet i 2015 og er nå utført for 11 lokaliteter/områder.

Det er også arbeidet med en plan for kunnskapsinnhenting for de ni områdene som har status som internasjonalt viktige våtmarksområder; de såkalte Ramsarområdene.

Sysselmannen har i løpet av året bistått Svalbard museum og andre interessenter i arbeidet med å få etablert et nasjonalparksenter på Svalbard. En forprosjektstilling lyses ut ved årsskiftet 2016/2017. Forprosjektet er finansiert av Svalbard miljøvernfond og Klima-og miljødepartementet.

I stortingsmeldingen om Svalbard sies det at det skal sikres en helhetlig og miljøforsvarlig tilnærming til bygging av nye næringshytter og bruk av midlertidige installasjoner for reiselivet vinterstid. I tråd med dette kunngjorde Sysselmannen i juni 2016 muligheten for å søke om henholdsvis næringshytter og installasjoner i samlede prosesser. Det ble i desember 2016 gitt tillatelse til å utplassere fem midlertidige installasjoner for kommende vintersesong. Det er startet en konsekvensutredningsprosess for ni næringshytteprosjekter.

I Longyearbyen planområde er Longyearbyen lokalstyre planmyndighet. Et forslag til revidert arealplan var nær ferdigstilt i desember 2015. Snøskredet 19. desember endret viktige forutsetninger for arealdisponeringen i selve Longyearbyen. Lokalstyret gjennomførte våren 2016 høring av et arealplanforslag. Sysselmannen har hatt tett kontakt med lokalstyret både i forkant av høringen og etterpå. En rekke endringer i planforslaget ble sendt på ny høring like før jul 2016. Lokalstyret legger opp til et planvedtak vinteren 2017, og vil starte arbeidet med en revisjon raskt etter dette bl.a. på grunnlag av nye vurderinger av naturfare og mulige sikringstiltak.

Arbeidet med revisjon av arealplan for Barentsburg er videreført i 2016. På bakgrunn av et ønske om å benytte Svea i reiselivssammenheng startet Store Norske Spitsbergen Grubekompani våren 2016 revisjon av arealplanen for Svea. Sysselmannen har også i disse sakene hatt tett og løpende kontakt med planansvarlige, særlig gjelder dette for arealplan Svea.

I tillegg til arbeidet med revisjon av arealplaner er det behandlet en rekke meldepliktige og søknadspliktige saker i arealplanområdene.

3.3.2. Artsforvaltning

Isbjørn

Som et ledd i oppfølging av den sirkumpolare handlingsplanen for isbjørn har Sysselmannen i 2016 i samarbeid med reiselivsnæringen utarbeidet et sett med retningslinjer («best management practice») for hvordan ferdsel og turisme kan foregå uten å forstyrre isbjørn. Disse retningslinjene ble oversendt Miljødirektoratet i juni 2016. Sysselmannen bidrar også i oppfølgingen av den nasjonale handlingsplanen for isbjørn.

I 2016 ble det i politiets vaktjournal registrert totalt 22 isbjørnmeldinger. Det ble avlivet én isbjørn i nødvergesituasjon i 2016. Det har vært to fellinger der det ble opprettet straffesak og ilagt bøter. I den ene saken ble en binne som hadde en årsunge skutt, og Sysselmannen besluttet at ungen måtte avlives. Totalt er det derfor skutt/avlivet fire isbjørner isbjørn i 2016. I to tilfeller er isbjørn bedøvet og flyttet fra henholdsvis Longyearbyen og Austfjordnes. I begge tilfeller ble bjørnene fløyet til Nordaustlandet.

En ung isbjørn som holdt til i nærområdet til Longyearbyen, ble bedøvet og fløyet til Nordaustlandet. Foto: Arve Johnsen

Fremmede skadelige arter

Sysselmannen har over flere år arbeidet med en handlingsplan mot fremmede arter. Et forslag til handlingsplan har tidligere vært på høring. Etter flere justeringer forventes endelig plan oversendt Miljødirektoratet vinteren 2017.

Flere tiltak i planen er gjennomført i 2016. Status for forekomst av fremmede karplanter i Longyearbyen er kartlagt og rapportert. Konklusjonen er at en finner en rekke innførte plantearter, men det er så langt ikke tegn på at noen av disse klarer å formere seg. Dette kan imidlertid endre seg med økende temperaturer og endret klima. Videre er kontroll og fjerning av hundekjeks i Barentsburg og drift av desinfeksjonsstasjon for fiskeutstyr videreført.

Jakt og fiske

Sysselmannen forvalter jakt, fangst og fiske, som er en populær fritidsaktivitet for lokalbefolkningen på Svalbard. Sysselmannen har ikke grunn til å tro at uttaket påvirker sammensetting og utvikling av bestandene nevneverdig, og anser at høstingen slik er innenfor Svalbardmiljølovens rammer.

Det legges ned mye arbeid i å få så god jakt- og fiskestatistikk som mulig. Dette er helt nødvendig for å gjøre gode forvaltningsbeslutninger, og statistikken har dessuten stor forskningsmessig verdi. Et elektronisk system for å levere fangstrapporter på internett ble tatt i bruk i 2014. Dette har bedret rapporteringen og sikrer nødvendig dokumentasjon for å håndheve bestemmelsen om at personer som ikke leverer inn fangstrapporter ikke får nytt jakt-, fangst- eller fiskekort det påfølgende året.

Sysselmannen står også for administrasjon av jegerprøveeksamen på Svalbard. 31 kandidater stod til eksamen i 2016.

Uttaket av de jaktbare artene og røye varierer mellom år, og 2016 skiller seg ikke spesielt ut. Det er fortsatt reinsjakt og rypejakt som er de dominerende jaktformene. Reintelling er gjennomført i jaktområder og fangstområder. Antall rein talt viste en liten nedgang fra 2015.

En oppdatert strategi for forvaltning av røye ble oversendt Miljødirektoratet i desember 2016.

3.3.3. Tradisjonell overvintringsfangst

Det er i dag fangstfolk på tre stasjoner med tillatelse til næringsmessig overvintringsfangst på Svalbard. De har tilhold i fangstområdene Bellsund, Kapp Wijk og Austfjordnes.

Fangststasjonen Austfjordnes er et fredet kulturminne som er viktig for å fortelle historien om fangstovervintring på Svalbard. Dyrebestandene i terrenget hadde hatt en nødvendig pause da stasjonen fra sommeren 2014 igjen ble lånt ut til overvintringsfangst. Det var skifte av fangstmenn i juni 2016.

Ragnhild Røsseland og Frode Skar var fangstfolk på Austfjordnes sesongen 2015-2016. Foto Paul Lutnæs

3.3.4. Tillatelser til forskning og motorferdsel

Forskningsaktivitet er i mange tilfelle søknadspliktig etter svalbardmiljøloven. Det er et mål å redusere miljøbelastningen fra denne aktiviteten gjennom koordinering og samarbeid mellom forskere og institusjoner. Sysselmannen behandler søknader om forskning, feltarbeid og filmprosjekter som krever dispensasjon fra svalbardmiljøloven eller forskrifter etter loven. Omkring

190 forskningssøknader ble behandlet i 2016, dette er 40 flere enn i 2015. For å effektivisere saksbehandlingen er det innført en egen prosedyre for svar på søknader om en del mindre tiltak som er vurdert til ikke å kreve tillatelse.

Snøskuter

De senere årene har det vært dårlige isforhold i fjordene på vestsiden av Spitsbergen. Områdene i Tempelfjorden og Billefjorden har tradisjonelt vært viktige områder for ynglende ringsel, og dermed også viktige jaktområder for isbjørn. Den viktigste og letteste adkomsten til Pyramiden vinterstid krysser over sjøisen på disse fjordene. For å gi mulighet for å kjøre skuter til Pyramiden etter en annen trase, ble det i desember 2016 vedtatt en endring i motorferdselsforskriften. Etter dette kan tilreisende i følge med fastboende eller som deltager i organisert turopplegg kjøre over breene øst for Tempelfjorden og Billefjorden til Pyramiden. Dette vil sikre reiselivsnæringen adkomst til Pyramiden i situasjoner med ikke farbar is eller når det er nødvendig å stenge for ferdsel på sjøisen av hensyn til dyrelivet. Sysselmannen utarbeidet høringsforslaget og sto for høringen. Tilrådning om endring ble sendt Miljødirektoratet i mai 2016.

Fastboende kan kjøre snøskuter på størstedelen av Spitsbergen. I de tre nasjonalparkene Nordvest-Spitsbergen, Forlandet og Sør-Spitsbergen må fastboende søke om dispensasjon hos Sysselmannen før turen.

I 2016 var det fem søknader fra fastboende om snøskuterkjøring i disse tre nasjonalparkene. Til sammen ble det omsøkt og gitt tillatelse til kjøring med 14 skutere. Dispensasjonen ble ikke benyttet for halvparten av disse. Antall søknader i 2016 var svært lavt sammenlignet med foregående år, sannsynligvis på grunn av dårlige isforhold. Trenden har vært klart nedadgående de siste 15 årene. Om dette utelukkende skyldes isforhold eller andre faktorer, er ikke kjent.

Tilreisende turister kan kjøre snøskuter innenfor det såkalte forvaltningsområde 10, som strekker seg fra Dicksonfjorden i nord til Sveagruva i sør og Isfjord radio i vest. Det finnes lite data på omfang av snøskuterkjøring i dette området. I 2015 ble det utplassert en automatisk tellestasjon ved Longyearbreen, og i 2016 ble en tilsvarende tellestasjon utplassert i Adventdalen.

Sysselmannen har siden 2011 laget oversikt over antallet skiturister som blir transportert ut til områder utenfor forvaltningsområde 10. Dette er transporter som turoperatørene søker Sysselmannen om tillatelse til. Antall søknader var på samme nivå som i 2015, men antall turister har ikke vært høyere enn i 2016 (80 personer).

Helikopter

Antall helikopterlandinger i 2015 og 2016 er omtrent halvert sammenlignet med det som var situasjonen i 2011-2014. For 2016 er antall landinger knyttet til gruvedrift fortsatt lavt og antall landinger knyttet til forskning er sterkt redusert i forhold til 2015. Lavere antall landinger i forbindelse med forskning i 2016 kan antagelig knyttes til gjennomføring av isbjørntellingen som foregikk i 2015. Helikopterlandinger domineres nå av kategorien «samfunn», som dekker øvelser, redningsoppdrag, Sysselmannens oppgaver, Avinor, Telenor, Sval SAT, Kystverket, Kartverket, fyrtjenesten i regi av Norsk Polarinstitutt og filmoppdrag.

Fra april 2014 inngikk Sysselmannen avtale med ny helikopteroperatør, Lufttransport. Siden da har landinger blitt registrert av helikopterpilotene etter hver flyvning. Dette har ført til bedre rutiner for registrering. Nå blir også landinger i forbindelse med øvelser registrert, det har det ikke blitt tidligere. Landinger på flyplassene i Longyearbyen, Ny-Ålesund, Svea og på helikopterlandingsplassen på Heerodden ved Barentsburg er ikke med i statistikken.

Utsetting av fueldepot på Austfjordnes. Foto: Tone Hertzberg

3.3.5. Forurensing

Miljøgifter

Det er registrert forhøyede konsentrasjoner av flere miljøgifter på Svalbard. En av årsakene er langtransport av forbindelsene via luft- og havstrømmer, men lokale kilder er også en viktig årsak til forekomst av miljøgifter.

Akutte utslipp

I Longyearbyen har det sommeren 2016 vært flere mindre utslipp av diesel ved bunkring av skip og ett tilfelle av utslipp ved fylling av diesel i fyrhus. I november ble avfall fra en oljeutskiller tømt på deponiet i Adventdalen, noe som førte til avrenning til områdene nedenfor deponiet. Det ble gitt pålegg om opprydding.

Strandrydding

Strandryddetokt med frivillige fra Longyearbyen ble gjennomført også i 2016, i tråd med tilsvarende tokt siden 2000. Toktperioden var i 2016 utvidet med to dager i forhold til tidligere opplegg. Det ble ryddet 93 kubikkmeter søppel på nordsiden av øygruppen.

Det er fortsatt hovedsakelig avfall fra fiskerinæringen som dominerer. I likhet med tidligere år ble det avdekket synlige spor etter dyretragedier. Hovedsakelig er dette reinsdyr som setter fast geviret i tauverk og nøter. Det er også ryddet strandsøppel under andre tokt og aktiviteter i regi av Sysselmannen og feltinspektørene. Turistnæringen rydder strender i regi av prosjektet *Clean Up Svalbard*.

Forurenset grunn

Det er fortsatt behov for å gjennomføre tiltak for å rydde opp i tidligere utslipp. Miljødirektoratet er myndighet når det gjelder forurensing knyttet til Trust Arktikugols gruvevirksomhet, og det er gitt flere pålegg om undersøkelser og tiltak i løpet av 2016. Dette gjelder bl.a. sammenstilling av informasjon om

Sysselmannen samler hvert år inn flere tonn søppel på strendene, både på inspeksjonstoktene og på strandryddetoktene med frivillige fra Longyearbyen. Foto: Margrete Keyser

forurenset grunn i Barentsburg og Pyramiden samt opprydding på lager 10 i Barentsburg og undersøkelser av grunnforurensning på dette området. Sysselmannen har deltatt på flere befaringer og møter med Trust Arktikugol sammen med Miljødirektoratet i forbindelse med disse sakene.

Trust Arktikugol har tidligere gjennomført tiltak i et område med forurenset grunn i Colesbukta. Etter befaring sommeren 2016 har Sysselmannen vurdert gjennomførte tiltak som tilfredsstillende og saken er nå avsluttet.

Både på det gamle og nåværende brannøvingsfeltet ved flyplassen i Longyearbyen er det registrert høye konsentrasjoner av perfluorerte organiske forbindelser (PFAS, inkludert PFOS). Sysselmannen har i 2016 gitt pålegg til Avinor, Store Norske Spitsbergen Grubekompani (SNSG) og Longyearbyen lokalstyre om å utarbeide tiltaksplan for opprydding. Det vurderes også å pålegge Avinor nærmere undersøkelser ved laguna nedenfor flyplassen.

Det er videre gitt pålegg til Kings Bay AS om å redegjøre for tidligere bruk av PFAS i Ny-Ålesund. Miljødirektoratet har gitt SNSG pålegg om å redegjøre for bruk av PFAS i forbindelse med gruvedriften og Trust Arktikugol har tilsvarende fått varsel om pålegg om å redegjøre for bruken av PFAS i Barentsburg.

Arbeidet med PFAS-forurensede områder skjer i tett samarbeid mellom Sysselmannen og Miljødirektoratet.

Avløp

Kings Bay ferdigstilte i 2016 et nytt kloakkrenseanlegg i Ny-Ålesund. Anlegget er støttet med midler fra Svalbard Miljøvernfond. Sysselmannen har startet arbeidet med revisjon av utslippstillatelse for Ny-Ålesund.

I Adventfjorden gjennomførte Longyearbyen lokalstyre sommeren 2016 en ny kartlegging av hvilke miljøeffekter dagens avløp har. Resultatene vil være nyttige for å vurdere spørsmålet om avløpsrensing i Longyearbyen.

I forbindelse med forurensingstoktet i Isfjorden, ble avløpssystemene i Barentsburg og Pyramiden befart av Sysselmannen sammen med eksperter fra Miljødirektoratet.

Avfall

Det har tidligere vært manglende oppfølging av miljøkartlegging og -sanering ved riving og rehabilitering av bygg i bosettingene. I forbindelse med riving av den gamle systua i Barentsburg har Sysselmannen og Arbeidstilsynet stilt vilkår om håndtering av rivingsavfallet, som bl.a. inneholder asbest og miljøgifter. Det var på forhånd gjort en miljøkartlegging av bygningen. Håndtering av bygningsavfall er også fulgt opp ved riving av spisshusene som ble tatt av ras i Longyearbyen 19. desember 2015 og av en brakke i Nybyen som ble totalskadet samme dag.

Trust Arktikugol har gitt signaler om at de ønsker å levere farlig avfall på avfallsmottaket i Longyearbyen, og Sysselmannen har bistått for å finne praktiske løsninger på dette. Arbeidet vil følges opp videre i 2017.

Sysselmannen har i 2016 gitt LNS Spitsbergen tillatelse til å tømme oljeutskillere i Longyearbyen.

Sysselmannen har på oppdrag fra Miljødirektoratet startet en gjennomgang av regelverket for avfallshåndtering på Svalbard. Tilsyn med avfallshåndtering i bedrifter og virksomheter i 2015 og 2016 har vist at det er grunnlag for å se nærmere på både hvordan regelverket er utformet og hvordan dagens ordninger for avfallshåndtering fungerer. Dette arbeidet videreføres i 2017.

Tilsyn

I 2016 ble det gjennomført tilsyn med fem bedrifter/virksomheter og tilsyn gjennomført i 2015 er fulgt opp for 22 bedrifter/virksomheter (se kapittel 3.1.3 for nærmere omtale).

3.3.6. Kulturminnevern

Kulturminneplanen for Svalbard 2013-2023 legges til grunn for arbeidet med kulturminner hos Sysselmannen. Planen omhandler de 100 viktigste kulturminnene på Svalbard.

Ettersyn og dokumentasjon

Arbeid med ettersyn av kulturminnene er hovedsakelig knyttet opp til Sysselmannens tokt med «Polarsyssel» og feltinspektørtjenesten. Større og mindre reparasjoner og sikringsarbeid er utført under tokt og feltvirksomhet.

Erosjonsutsatte lokaliteter som er med i

overvåkingsprogrammet (Sysselmannens Rapportserie Nr.3/1999) er også prioritert i 2016.

Tre hollandske fangstmannsgraver på Likneset på Nordvest-Spitsbergen ble gravd ut sommeren 2016. Foto: Andrine Kylling

Mange kulturminnelokaliteter er truet av haverosjon. For å nå målene om å sikre de 100 viktigste kulturminnene og kulturmiljøene på Svalbard (Nasjonalt mål 6.2), ble det i 2016 foretatt arkeologisk nødgravning av tre erosjonsutsatte hollandske fangstmannsgraver på Likneset. Resultatene viser at bevaringsforholdene i gravene er svært dårlige sammenlignet med tilsvarende utgravninger på 80-tallet hvor det ble funnet svært godt bevarte tekstiler. I 2016 var stort sett bare skjelettdelene bevart. Det antas at endringer i permafrosten kan ha ført til endrede bevaringsforhold for gravmaterialet.

Den tyske værstasjonen Haudegen fra 1944 i Rjipfjorden på Nordaustlandet ble sikret gjennom flere tiltak sommeren 2015. Ettersyn sommeren 2016 viste at bl.a. nytt tak hadde fungert etter hensikten, og det vurderes ikke som nødvending med nye tiltak utover årlig ettersyn. Inngangen til Trøndergruva i Longyearbyen er i 2016 dokumentert og sikret mot utrasing. Tiltak for restaurering av gruveinngangen er planlagt sommeren 2017.

Det er gjort en foreløpig dokumentasjon av et skipsvrak på Mureflóta på Edgeøya.

Istandsetting

Flere automatisk fredete kulturminner har blitt restaurert eller satt i stand i tråd med prioriteringer i Kulturminneplan for Svalbard 2013-2023. De viktigste arbeidene har vært knyttet istandsetting av Hyttevika ved Hornsund og Camp Zoe i Krossfjorden.

Videre er det gjort mindre utskiftinger, reparasjoner og tilsyn på en rekke fredete hytter, blant annet i Hiorthhamn, Grøndalshytta, Nordenskiöldhytta, Camp Morton, Bangenhuk, Svenskhuset, Dirksodden, Rekvika, Elvetangen, Kinnvika, Raudfjordhytta, Giæverhuset, Kapp Koburg, Torsbu og Bjørneborg. I Longyearbyen har Store Norske Spitsbergen Kulkompani videreført

Camp Zoe i Krossfjorden ble satt i stand sommeren 2016. Foto: Martin Herrmann

arbeid med sikring av taubanebukker. Sommeren 2016 ble Gruve 2b og en fredet bygning i Nybyen utsatt for tagging. Tiltak for å fjerne dette er diskutert med Store Norske som eier.

I Ny-Ålesund har Kings Bay AS ferdigstilt antikvarfaglige istandsetninger av Londonhusene. Arbeidene er gjennomført i samarbeid med Sysselmannen og Riksantikvaren.

Sysselmannen har hatt tett kontakt med Trust Arktikugol om tiltak for å ta vare på kulturminner i Barentsburg og Pyramiden. Det er gjennomført befaring av Stormessa i Barentsburg og kulturhuset i Pyramiden. Den økonomiske situasjonen for selskapet setter begrensninger for hvor raskt prosjekter kan realiseres, men intensjonen er å få til et felles prosjekt for restaurering av deler av kulturhuset i Pyramiden sommeren 2017.

Kulturminner i plan- og byggesaker

Sysselmannen har behandlet 91 grave- og boremeldinger i Longyearbyen. Det er behandlet ti søknader om dispensasjon for inngrep i fredete kulturminner eller i deres sikringszone. Disse søknadene er oversendt Riksantikvaren.

Formidling

Det er lagt ned et stort arbeid med et informasjonshefte om Ny-Ålesund i Sysselmannens serie. Heftet ble gitt ut våren 2016. Neste hefte i serien vil ha Pyramiden som tema. Det er i 2016 engasjert forfatter og redaksjonskomite er nedsatt. Utgivelse er planlagt til våren 2018.

Våren 2016 presenterte en masterklasse ved NTNU sine forslag til framtidig bruk av den gamle kraftstasjonen i Longyearbyen. Arbeidet er støttet av Sysselmannen.

Kulturhistorisk magasin og konservering

Det har vært en tilvekst på 1060 objekter i gjenstandsmagasinet ved Svalbard Museum. 1324 objekter ble katalogisert. 920 objekter ble konserverert. Gjenstandene i museet blir publisert på www.digitaltmuseum.no.

3.3.7. Svalbards miljøvernfond

Om fondet

Svalbards miljøvernfond er et statlig fond og en av virksomhetene underlagt Klima- og miljødepartementet (KLD). Sysselmannen på Svalbard er sekretariat for Svalbards miljøvernfond og utgjør den administrative ledelsen. Fondets virksomhet er styrt av vedtekter, forskrift og eget tildelingsbrev fra KLD. Fondet har egen årsrapport for virksomheten og styringsdialog med departementet. Det er to årsverk knyttet til sekretariatet og utgifter til drift og forvaltning av fondet dekkes av budsjettmidler.

Styret utnevnes av KLD og er fondets øverste organ. Styreleder er fondets virksomhetsleder, mens sekretariatet har ansvar for daglig drift; herunder oppfølging av styrevedtak, kunngjøring av tilskudd, faglig vurdering og innstilling av saker for styret, utbetaling av tilskudd, oppfølging av prosjektporteføljen og informasjonsvirksomhet.

Inntekter 2016

Svalbards miljøvernfond består av midler innkrevd i medhold av svalbardmiljøloven. Innkreving av miljøavgift (kr. 150,- pr. reisende) håndteres effektivt av Avinor og Sysselmannen. AECO (Association of Arctic Expedition Cruise Operators) leverer grunnlagstall for trafikk med cruisebåter som forlater Svalbard. I 2016 ble det innbetalt miljøavgift for 130 750 personreiser, en økning på ca. 30 % sammenlignet med 2015. Fastboende på Svalbard kan få miljøavgiften refundert. Ordningen er relativt kostbar å administrere og utføres av Svalbard skattekontor etter avtale med Sysselmannen som sekretariat. I 2016 ble det krevd refusjon av miljøavgift for 3115 personreiser. Utover inntekter

fra jakt- og fiskekort er det ikke registrert andre innbetalinger i medhold av svalbardmiljøloven (fallvilt, miljøerstatning, tvangsmulkt).

Inntekter til fondet i 2015 og 2016:

	2015 (kr)	2016 (kr)
Miljøavgift fly	11 423 850	12 078 300
Miljøavgift turistskip	3 560 704	7 527 671
Miljøavgift andre reisende	35 950	7 118
Jakt- og fiskekort	159 050	163 160
Miljøerstatning m.m.	50 000	0
Refusjon miljøavgift	-442 000	-467 271
Sum	14 787 554	19 308 978

Årets tildelinger

Svalbards miljøvernfond har i 2016 tildelt 15 millioner kroner til 52 nye prosjekter på Svalbard. Siden oppstarten i 2007 har fondet støttet totalt 501 prosjekter og bidratt med nærmere 106 millioner til miljøvern- og kulturminnearbeid på Svalbard. Beløpet er betydelig og viser at fondet er et vesentlig økonomisk virkemiddel i dette arbeidet.

Av større prosjekter som har fått tilsagn i 2016 kan nevnes forprosjekt naturinformasjonssenter, havobservatorium i Isfjorden, tilstandsvurdering av daganlegget i Gruve 6 og reparasjon av fundamenter på taubanebukker, kartlegging av mikroplast og miljøgifter, forskning på svalbardrypas bestandsutvikling og effekt av klimaendringer på vegetasjon, fauna, bygninger og infrastruktur.

Prosjektrapporter for avsluttede prosjekter er tilgjengelig på fondets nettside:

<http://www.sysselmannen.no/Svalbards-miljovernfond/Resultat---Rapporter>

3.4. Statens øverste representant på Svalbard

3.4.1. Bindeledd mellom lokale aktører og sentrale myndigheter

Sysselmannen har god og jevnlig god kontakt med lokale myndigheter på alle nivå, inkludert den lokale administrasjonen, politisk ledelse og saksbehandlernivå.

I 2016 har det vært gjennomført en rekke møter mellom Sysselmannen og Longyearbyen lokalstyre spesielt knyttet til oppfølging og evaluering av skredulykken i desember 2015, og møter i beredskapsrådet i tilknytning til konkrete hendelser.

Sysselmannen bistår flere statlige myndigheter i forbindelse med informasjons- og tilsynsvirksomhet. Sysselmannen er medlem av det interdepartementale polarutvalget.

3.4.2. Kunnskapsformidling, informasjon og representasjon

Sysselmannen har i 2016 hatt fullt programansvar for besøk av Stortingets energi- og miljøkomité i april, Stortingets familie- og kulturkomité i september og Stortingets næringskomité i oktober. Sysselmannen har hatt delvis programansvar for besøk av Stortingets utenrikskomité i april og H.M. Dronning Sonjas besøk på Svalbard i januar.

Sysselmannen har også hatt ansvar for koordineringen og sikkerheten i forbindelse med besøk av den Amerikanske utenriksminister John Kerry i Ny-Ålesund. Dette var i samarbeid med sikkerhetspersonell fra fastlandet.

I tillegg har Sysselmannen hatt besøk fra og holdt orientering for blant annet Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, den amerikanske ambassadøren, Sveriges forskningsminister, Frankrikes miljøvernminister, utenlandske forsvarsattachéer i Norge, AECO's reiselivskonferanse, UD aspiranter og Norwegian-American Parliamentary Exchange Program.

Sysselmannen har i 2016 holdt til sammen 52 orienteringer, og arrangert åtte middager i Sysselmannsgården.

Sysselmannen har daglige henvendelser fra både tilreisende og fastboende, blant annet for håndtering av søknader om pass, visum, våpen og jaktkort samt bistand fra trafikkstasjonen og generell informasjon.

Sysselmann Kjerstin Askholt tok imot Norges utenriksminister Børge Brende og USAs utenriksminister John Kerry i Longyearbyen sommeren 2016. Foto: Den amerikanske ambassaden

4. Styring og kontroll i virksomheten

4.1. Sysselmannens overordnede vurdering av styring og kontroll

Sysselmannen benytter mål- og resultatstyring som grunnleggende styringsprinsipp. Det vises her til nærmere redegjørelse for måloppnåelse i kapittel 3.

Virksomheten utarbeider en årlig virksomhetsplan med grunnlag i hovedprioriteringene som er gitt i det årlige tildelingsbrevet fra Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Virksomhetsplanen inneholder også mål og tiltak for løpende oppgaver knyttet til de overordnede målene for norsk svalbardpolitikk og sysselmannens samfunnsoppdrag i henhold til instruksen for Sysselmannen.

Rapportering på virksomhetsplan og økonomi skjer månedlig i ledermøter og ved tertialrapportering til Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet med påfølgende etatsstyringsmøter med Polaravdelingen og Miljødirektoratet. Tertialrapportene konsentreres om mål, resultater og risikovurdering.

Det gjennomføres årlige risikovurderinger som del av virksomhetsplanen med identifiserte mål og resultatområder som har vært gjenstand for risikostyring gjennom året.

En overordnet vurdering er at risikobildet gjennomgående ikke er kritisk i forhold til å oppnå fastsatte mål i henhold til Sysselmannens samfunnsoppdrag. Det er likevel knyttet beredskapsmessige og økonomiske utfordringer ved større og langvarige hendelsesstyrte oppdrag som for eksempel store redningsaksjoner.

Det foretas løpende oppdatering av internt styringssystem som bl.a. inneholder styrings- og beslutningsinformasjon for aktuelle saksområder. Det er utarbeidet styringssystem for informasjonssikkerhet.

4.1.1. Tilsyn og kontroll

Riksrevisjonen utfører løpende kontroll med virksomheten. Det er ikke meldt om avvik. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap har utarbeidet en egen evalueringsrapport (avgitt i desember 2016) etter skredulykken i desember 2015. Rapporten følges opp med tiltak i 2017.

4.1.2. Regnskapsinformasjon

Økonomistyringen ivaretas gjennom månedlig regnskapsrapportering som tilfredsstiller krav til korrekthet og grunnlag for nødvendige beslutninger og budsjettjusteringer underveis i året. Virksomheten følger standard kontoplan og periodisert regnskap etter Statens regnskapsstandarder. Det benyttes system fra DFØ/Agresso for løpende regnskapskontroll og informasjon. Det vises ellers til kapittel 6 - årsregnskap.

4.1.3. Forhold hvor departementet har bedt om særskilt rapportering

Oppfølging av IKT-handlingsplan for justissektoren er fulgt opp med bl.a kjøp av nytt sak/arkivsystem for etablering av digital postkasse.

På grunn av en rekke praktiske utfordringer knyttet til åremålsordningen og virksomhetens spesielle arbeidsområder, har en ikke fått på plass lærlingordning i 2016. Det arbeides videre med dette i 2017.

Personalpolitikk og likestilling:

Kjønnsfordeling: 54 % kvinner og 46 % menn

Kvinneandel i ledergruppen: 40 %

Alderssammensetning: 60 - 26 år, gjennomsnittsalder 46 år

Det vises til kapittel 2.3.3. likestilling og mangfold.

5. Vurdering av framtidutsikter

Svalbard-samfunnet er i stor omstilling. Store Norske har vært den viktigste pilaren for norsk tilstedeværelse på øygruppen, men kullgruvedriften har nå store utfordringer. Stortingsmeldingen om Svalbard som ble behandlet av Stortinget høsten 2016, gir klare signaler om at det fortsatt er et tydelig politisk mål å opprettholde et norsk samfunn på Svalbard. Framover skal det satses på et bredere næringsgrunnlag for Longyearbyen.

Stortingsmeldingen gir forslag til klare retningslinjer for Sysselmannens arbeid. Dette vil få konsekvenser både for miljøforvaltning, redning og beredskap - men aller mest direkte konsekvenser for forvaltningen av reiselivet.

Det framkommer av meldingen at dagens mål og regelverk på miljøområdet skal videreføres og at det er innenfor disse rammene vi i nær dialog med næringen og Longyearbyen lokalstyre skal ta et samlet grep for å legge bedre til rette for reiselivet innenfor forvaltningsområde 10, blant annet Isfjorden og nærområdene til Longyearbyen. Sysselmannen er bedt om å forsøke å omprioritere ressurser til dette viktige arbeidet.

En økt tilstrømming av tilreisende til Longyearbyen og Svalbard vil også åpenbart påvirke arbeidet i politiavdelingen. Vi må påregne en økt mengde redningsoppdrag. Uansett hvor ansvarlig næring og den enkelte turist er, vil flere «ute i felt» bidra til flere ulykker.

En økt tilstrømming til Svalbard vil også kunne representere andre politimessige utfordringer. Gjennom statsbudsjettet for 2017 har Sysselmannen fått ressurser til å øke kontrollen og nærværet ved Svalbard lufthavn

Endret befolkningssammensetning og ny næringsvirksomhet kan gjøre det nødvendig å endre arbeidsoppgaver og bemanning, og utvikle nytt regelverk.

Klimaendringene på Svalbard er et faktum. Utbredelsen av sjøis minker, og leveområdene for isavhengige arter som isbjørn og sel smelter bokstavelig talt bort. De gjenværende områdene med sjøis blir dermed svært viktige.

Et våtere og «villere» vær skaper også utfordringer i form av ulike former for skred. Det har vi allerede hatt flere tilfeller av i Longyearbyen og nærområdene. Evalueringsrapporten fra DSB etter skredulykken i desember 2015 peker på flere læringspunkter som vi vil følge opp, i samarbeid med blant andre Longyearbyen lokalstyre og NVE.

Alle disse faktorene spiller inn på måten Sysselmannen løser sine oppgaver på, og kan medføre endrete prioriteringer i framtiden.

6. Årsregnskap 2016

6.1. Ledelseskommmentar årsregnskapet 2016

Formål

Sysselmannen er regjeringens øverste representant på Svalbard. Sysselmannen er et statlig forvaltningsorgan under Justis- og beredskapsdepartementet som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav i tildelingsbrevet for 2016 fra Justis- og beredskapsdepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Sysselmannen på Svalbards disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

I 2016 har Sysselmannen på Svalbard samlet disponert tildelinger på utgiftssiden á kr 259.460.935, jf. bevilgningsrapporteringen og note A. Tildelingen er delt mellom kapittel for drift, transporttjeneste og kulturminnevern. Det er i tillegg gitt merinntektsfullmakt på de samme kapittel. Sysselmannen på Svalbard har i 2016 hatt en samlet mindreutgift på kr 11.749.187.

Tildelingen på kapittel 5 Sysselmannen var på kr 55.473.990, og mindreutgiften var på kr 2.348.735. Mindreutgiften skyldes i hovedsak at noen planlagte tiltak på samband siden ikke ble gjennomført som planlagt og avtalte leie-/linjekostnader ikke ble fakturert fra samarbeidspartnere. Flere større fakturaer som var budsjettert i 2016 kom for sent til å bli behandlet og betalt i 2016, og kommer først på 2017 regnskapet. Merinntekten på ca kr 860.000 som det er knyttet merinntektsfullmakt til, bidrar også til mindreutgift i avlagt regnskap.

Tildelingen på kapittel 6 Sysselmannens transporttjeneste var på kr 202.047.955, og mindreutgiften var på kr 9.398.083. Mindreutgiften skyldes lavere driftskostnader for helikopter og båt enn budsjettert. Helikopterbruken er i stor grad hendelsesstyrt, og det var ingen store operasjoner med helikopter i 2016. Forbruket på «Polarsyssel» ble også mindre enn budsjettert. I januar 2017 har leverandøren av helikoptertjenesten, Lufttransport, gjort Sysselmannen oppmerksom på at de ved en feil har fakturert for lite for helikoptertjenesten siden oppstart av kontrakten i 2014. Dette er således deler av årsaken til mindreutgiften, og vil bli etterbetalt i 2017. Rederiet til Polarsyssel har dekket deler av drivstoffkostnaden Sysselmannen har hatt for 2015 og 2016. Årsaken til dette er at forbruket på Polarsyssel er høyere en avtalt i kontrakt. Dette er grunnen til at det er merinntekter på ca 1,2 mill i 2016.

Tildelingen på kapittel 9 Kulturminnetiltak var på kr 1.938.990, og mindreutgiften var på kr 2.369.

I budsjettet for 2016 var det forutsatt inntekter på kr 200.000 i kapittel 3005 post 01 Diverse inntekter. Regnskapet viser inntekter på kr 337.233. Dette er pass- og våpengebyr.

For kapittel 3005 post 02 var det for 2016 budsjettert med inntekter på kr 2.700.000. Regnskapet viser kr 3.561.087 i inntekter, og Sysselmannen har en merinntektsfullmakt på den inntekt som overstiger kr 2.700.000.

Mellomværende med statskassen utgjorde pr 31.12.2016 kr -2.895.997. Oppstillingen av artskontorapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av. Foruten rapportert mellomværende har Sysselmannen på Svalbard pådratt seg leverandørgjeld på kr 398, har til gode kr 952 fra kredittkortselskap og har til gode kundefordringer på kr 48.676. Periodisert leverandørgjeld på kr 34.889.285 er bokført som annen kortsiktig gjeld. Disse beløpene framkommer

ikke som utgift eller inntekt i årsregnskapet.. Jf. opplysninger om avregning med statskassen i note 8.

På grunnlag av årsregnskapet søker Sysselmannen på Svalbard om å få overføre mindreutgiftene på de ulike kapittel til neste år.

- Kapittel 5 Sysselmannen, kr 2.348.735
- Kapittel 6 Sysselmannens transporttjeneste, kr 9.398.083
- Kapittel 9 Kulturminnetiltak, kr 2.369

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Sysselmannen på Svalbard. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert pr d.d. men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2017.

Longyearbyen, 15. februar 2017

Kjerstin Askholt
Sysselmann på Svalbard

6.2. Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 - de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet.

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

6.3. Årsregnskap 2016

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2016

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merutgift (-) og mindreutgift
9005	Sysselmannen driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A, B	55 473 990	53 986 342	1 487 648
9006	Sysselmannes transporttjenester	01	Driftsutgifter	A, B	202 047 955	193 849 254	8 198 701
9009	Sysselmannen kulturminnetiltak	01	Driftsutgifter	A, B	1 938 990	1 936 621	2 369
0414	Godtgjørelse, konfliktrådet	21	Spesielle driftsutgifter	B		46 530	
0444	Reisekostnad, PST	01	Driftsutgifter	B		38 821	
0469	Godtgjøring til verger	21	Spesielle driftsutgifter	B		1 150	
1633	Nettoordning for mva i staten	01	Driftsutgifter			6 148	
<i>Sum utgiftsført</i>					259 460 935	249 864 866	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merinntekt (-) og mindreinntekt
3005	Sysselmannen	01	Diverse inntekter		200 000	337 233	-137 233
3005	Sysselmannen	02	Refusjoner mv	B	2 700 000	3 561 087	-861 087
3006	Sysselmannes transporttjenester	02	Refusjoner mv	B		1 199 382	-1 199 382
5309	Ref.gruppelivsforsikring	29	Ynse			45 401	
<i>Sum inntektsført</i>					2 900 000	5 143 103	

<i>Netto rapportert til bevilgningsregnskapet</i>						244 721 763	
Kapitalkontoer							
60056001	Norges Bank KK /innbetalinger					5 612 490	
60056002	Norges Bank KK/utbetalinger					-250 397 893	
704266	Endring i mellomværende med statskassen					63 639	
<i>Sum rapportert</i>						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)				31.12.2016	31.12.2015	Endring
704266	Mellomværende med statskassen			-2 895 998	-2 959 637	63 639

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
900 501	2 460 990	53 013 000	55 473 990
900 601	8 407 955	193 640 000	202 047 955
900 901	21 990	1 917 000	1 938 990
Sum 845004			259 460 935

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	Merinntekt / mindreinntekt(-) iht. merinntektsfullmakt	Ondisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
900 501		1 487 648		1 487 648	861 087			2 348 735	2 650 650	2 348 735
900 601		8 198 701		8 198 701	1 199 382			9 398 083	9 682 000	9 398 083
900 901		2 369		2 369				2 369	95 850	2 369

Forklaring til bruk av budsjetfullmakter

I tildelingsbrevet for 2016, vedlegg 3, er Sysselmannen på Svalbard gitt en ubegrenset fullmakt på kap 414, post 21 til å postere utgifter til godtgjørelse til forliksrådets medlemmer og kompetansehevende tiltak i form av kurs. Sysselmannen har i 2016 belastet kr 46.530 til dette formålet.

I tildelingsbrevet for 2016, vedlegg 3, er Sysselmannen på Svalbard gitt en ubegrenset fullmakt på kap 469, post 21 til å postere utgifter til vederlag og utgiftsrefusjon for verger. Sysselmannen har i 2016 belastet kr 1.150 til dette formålet.

Sysselmannen har fått stilt en belastningsfullmakt på Kap 0444, post 01 PST til disposisjon. Sysselmannen har belastet kr 38.821 til dette formålet.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter:

I h.h.t. Svalbardbardbudsjettet kap IV Merinntektsfullmakten og tildelingsbrev for 2016 kan Sysselmannen på Svalbard overskride bevilgningene under

1. kap. 5, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3005, post 02 som overstiger kr 2.700.000.
2. kap. 6, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3006, post 02.
3. kap. 9, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3009, post 01.

Mulig overførbart beløp:

Sysselmannen på Svalbard har ubrukt bevilgning på kr 2 348 735 på kapittel/post 900501. Dette er under grensen på 5%, og det søkes om overføring av dette beløpet til neste budsjettår. Sysselmannen på Svalbard har ubrukt bevilgning på kr 9 398 083 på kapittel/post 900601. Dette er under grensen på 5%, og det søkes om overføring av dette beløpet til neste budsjettår. Sysselmannen på Svalbard har ubrukt bevilgning på kr 2 369 på kapittel/post 900901. Dette er under grensen på 5%, og det søkes om overføring av dette beløpet til neste budsjettår.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2016

	Note	2016	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	337 233	294 410
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	4 760 470	3 782 679
Andre inntekter	1	10 314	84 460
<i>Sum inntekter fra drift</i>		5 108 017	4 161 549
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	29 924 341	28 583 264
Andre utbetalinger til drift	3	212 523 800	189 610 741
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		242 448 141	218 194 005
Netto rapporterte driftsutgifter		237 340 124	214 032 456
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	7 140 892	4 228 915
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		7 140 892	4 228 915
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		7 140 892	4 228 915
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	0	6 056
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	6 056
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	280 000	100 000
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		280 000	100 000
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		45 401	46 279
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		0	0
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		6 148	0
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-39 253	-46 279
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		244 721 763	218 309 036

Oversikt over mellomværende med statskassen **

	2016	2015
Eiendeler og gjeld		
Fordringer	3 711	2 759
Kasse	1 100	500
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk	-2 931 668	-2 972 244
Skyldige offentlige avgifter	0	0
Annen gjeld	30 860	9 348
Sum mellomværende med statskassen	8	-2 959 637

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Gebyr for søknadsbehandling	0	4 200
Passgebyr	101 610	103 860
Våpengebyr	235 623	186 350
Sum innbetalinger fra gebyrer	337 233	294 410
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Salgsinntekt varer, utenfor avgiftsområdet	79 332	63 048
Salgsinntekt tjenester, utenfor avgiftsområdet	29 393	31 504
Eksteme refusjonsinntekter (for eksempel bidragsforskning)	3 452 363	3 591 705
Refusjoner fartøy	1 181 829	10 910
Refusjoner helikopter	17 553	85 512
Sum salgs- og leieinnbetalinger	4 760 470	3 782 679
<i>Andre innbetalinger</i>		
Salgssum anleggsmidler, unntatt avgiftsplikt	0	75 500
Salg av utrangert materiell, avgiftsfritt	10 314	8 960
Sum andre innbetalinger	10 314	84 460
Sum innbetalinger fra drift	5 108 017	4 161 549

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2016	31.12.2015
Lønn	29 175 693	27 860 087
Sykepenges og andre refusjoner (-)	0	-87 471
Andre ytelser	748 648	810 648
Sum utbetalinger til lønn	29 924 341	28 583 264
Antall årsverk:	41	41

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	10 520 310	8 456 303
Vedlikehold egne bygg og anlegg	518 289	693 428
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	264 938	477 319
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	601 935	579 663
Mindre utstyranskaffelser	1 432 948	1 279 681
Leie helikopter	118 146 643	116 498 662
Forbruk helikopter	18 896 858	16 220 209
Leie tjenstefartøy	47 778 814	32 930 872
Forbruk tjenstefartøy	5 509 955	4 227 270
Leie av maskiner, inventar og lignende	571 220	342 051
Kjøp av fremmede tjenester	1 919 200	2 125 472
Reiser og diett	2 395 650	1 809 202
Øvrige driftsutgifter	3 967 040	3 970 609
Sum andre utbetalinger til drift	212 523 800	189 610 741

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	0
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	0

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	937 395	125 000
Maskiner og transportmidler	3 658 913	2 256 103
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	2 544 584	1 847 812
Sum utbetaling til investeringer	7 140 892	4 228 915

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2016	31.12.2015
Tilfeldige og andre inntekter (Statskonto 530929)	0	6 056
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	6 056

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2016	31.12.2015
Tilskudd til kommuner	0	100 000
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	280 000	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	280 000	100 000

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2016	31.12.2016	Forskjell
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	
Omløpsmidler			
Kundefordringer	48 676	0	48 676
Andre fordringer	952	3 711	-2 759
Bankinnskudd, kontanter og lignende	1 100	1 100	0
<i>Sum</i>	50 728	4 811	45 917
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-398	0	-398
Skyldig skattetrekk	-2 931 668	-2 931 668	0
Annen kortsiktig gjeld	-34 858 425	30 860	-34 889 285
<i>Sum</i>	-37 790 492	-2 900 808	-34 889 684
Sum	-37 739 764	-2 895 997	-34 843 767

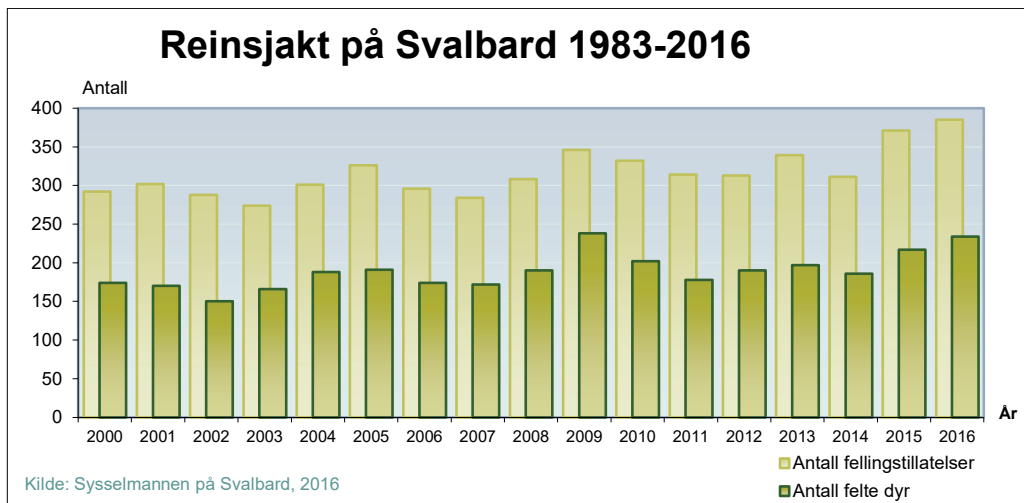
7. Vedlegg - tabeller og statistikker

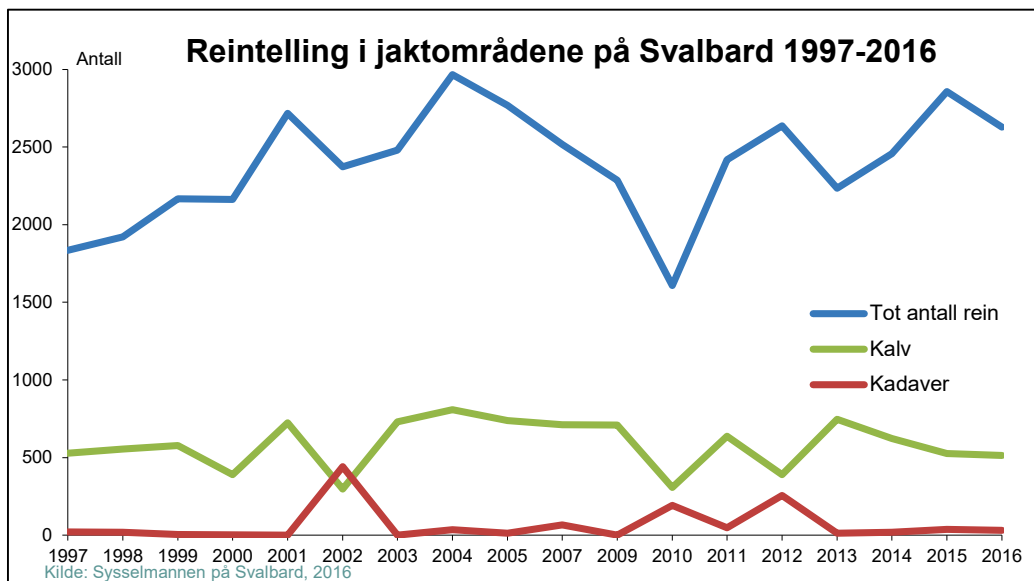
7.1. Miljø

Svalbardrein

Tillatelse til reinsdyrjakt blir tildelt etter søknad i seks faste jaktområder. Fellingstillatelse kan bare gis til fastboende. I 2016 ble det skutt 234 reinsdyr under den ordinære jakta. Fritidsjakta har vært relativt stabil med fellingstall omkring 200 reinsdyr per sesong de siste 10 åra. I tillegg tok fangstfolkene ut 60 reinsdyr i fangstområdene i 2016. Fangstfolk får tillatelse til å felle fem «matrein» i tillegg til en kommersiell kvote på inntil 30 reinsdyr. I nærområdene til Longyearbyen ble det felt 6 dyr etter tildeling til skole, barnehager og Longyearbyen Jeger- og Fiskerforening.

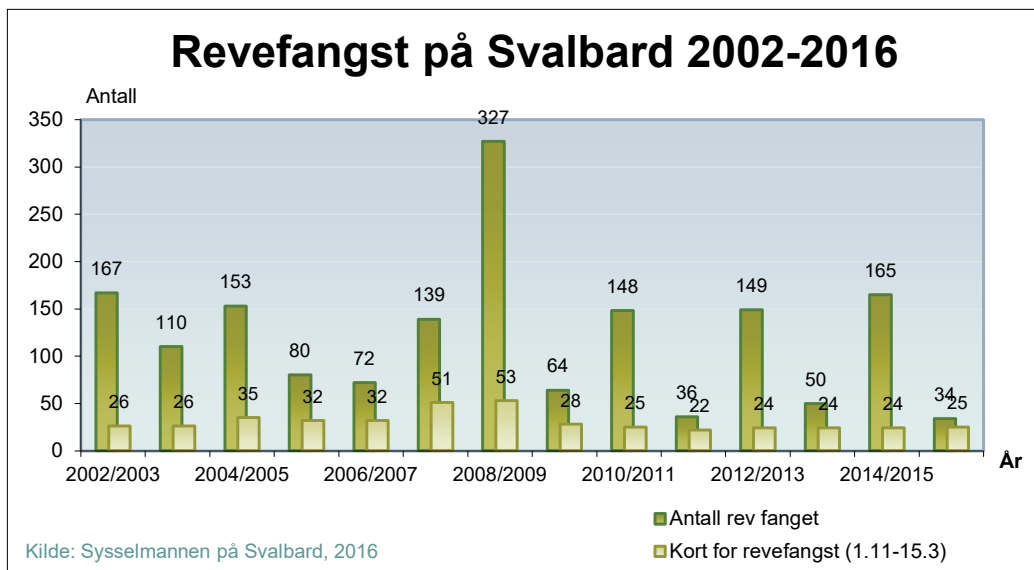
Sysselmannen gjennomfører hvert år helikoptertelling av rein i jaktområdene. I 2016 ble det registrert 2628 dyr. Det ble også telt reinsdyr i fangstområdene Bellsund, Farmhamna, Kapp Wijk og Austfjordnes.

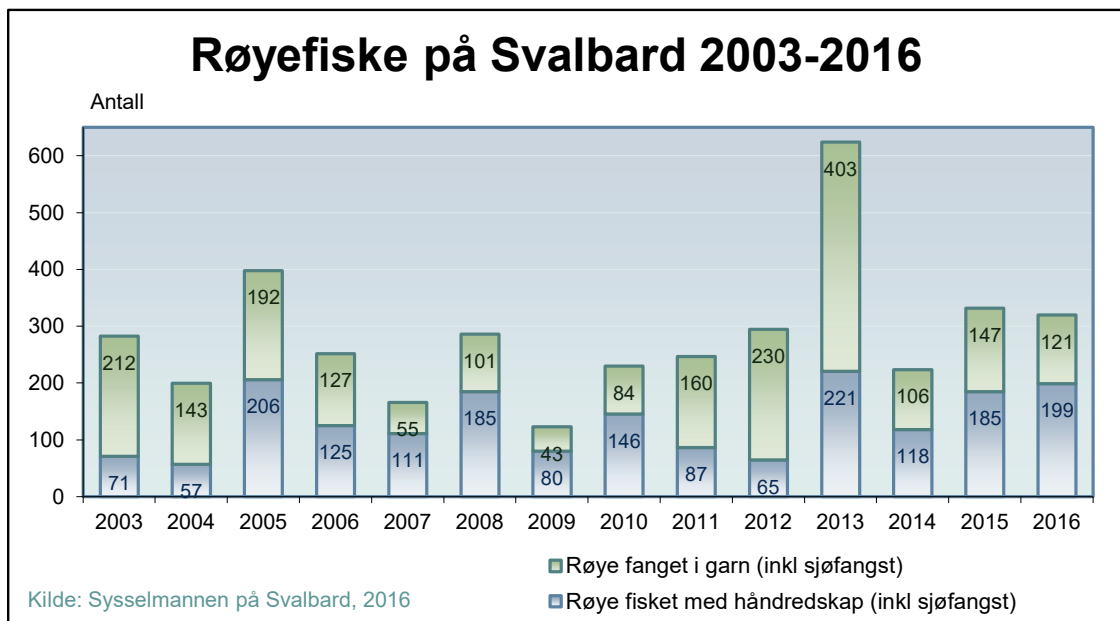
Fjellrev

Fangst av fjellrev er forbeholdt fastboende og skjer innenfor 25 faste terreng. Fangstillatelse gis etter søknad og loddtrekking. Det ble gjennomført fangstkurs i forkant av sesongen. For å sikre momentan avlaving er det krav om årlig kontroll av fellenes konstruksjon og slagkraft. Sysselmannen gjennomfører denne kontrollen. Totalt ble det fangstet 34 fjellrev sesongen 2015/2016. Av disse ble 10 rev tatt av fangstfolk i fangstområdene.

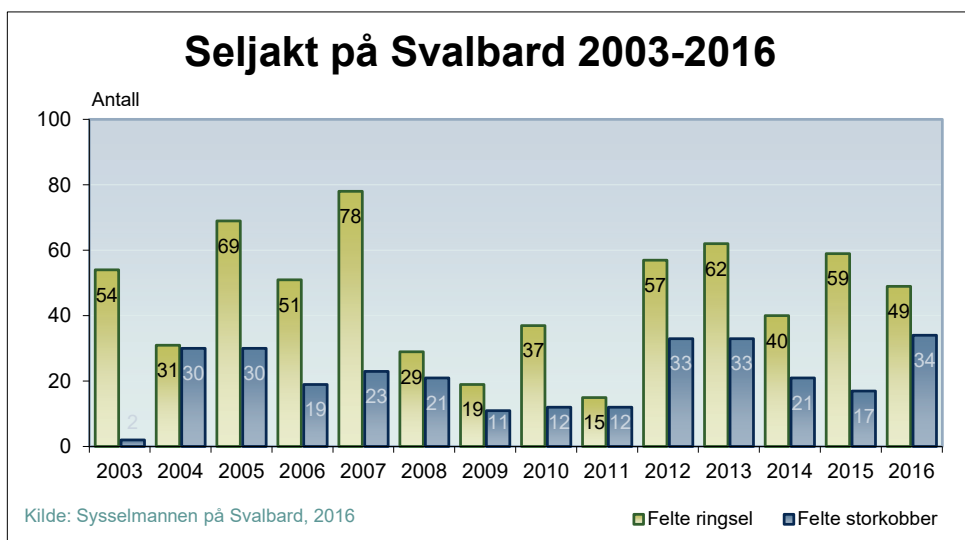
Røye

Det ble i 2016 løst 267 fiskekort på Svalbard. 197 av disse var for fiske med håndredskap, dette inkluderer 16 kort for stasjonsbesetningen på Bjørnøya. Det ble løst 70 kort for fiske med garn, som er forbeholdt fastboende. Rapporteringsgraden per 03.02.2017 ligger på 77 prosent. 79 røyer ble rapportert fanget i saltvann. Av disse ble 1 røye tatt av fangstfolk.

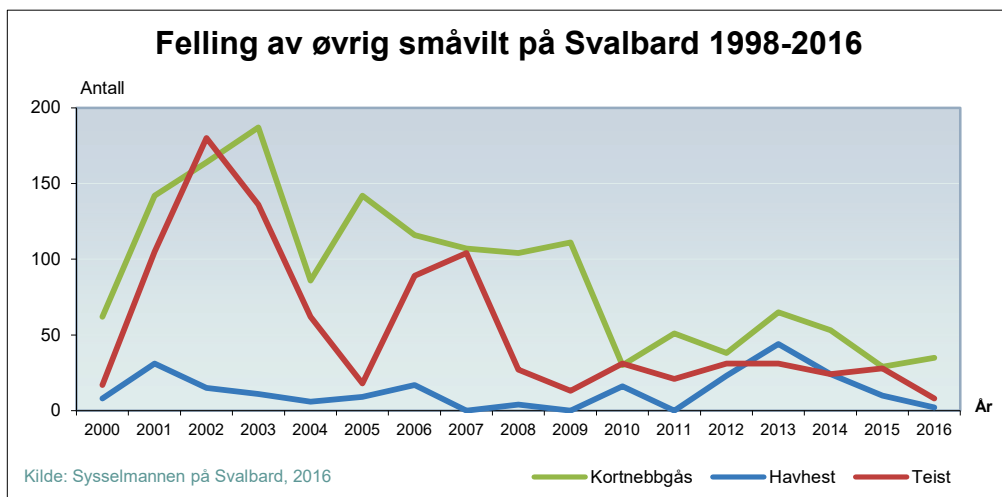
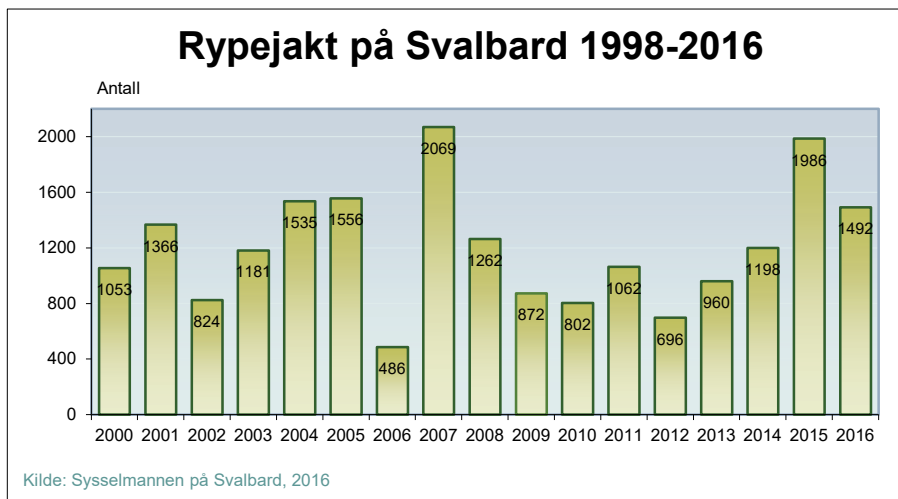
Sel

Ringsel og storkobbe er de to høstbare selartene på Svalbard. Det ble løst 35 seljakkort i 2016. Tallet på løste kort har vært stabilt de siste 10 åra. Henholdsvis 34 ringsel og 49 storkobber ble felt i 2016, av disse ble 9 ringsel og 36 storkobber felt av fangstfolk.

Småvilt

Det ble løst 312 småviltkort for Svalbard i 2016. Per 03.02.2017 manglet fangstrapport fra 75 jegere. Jakkort for småvilt omfatter rype, kortnebbgås, teist og havhest. Rypejakta er den mest populære jakta og den småviltarten det blir felt flest av. 969 ryper ble felt av hobbyjegere og 523 ryper ble felt av fangstfolk i 2016.

Helikopterlandinger

Kategorien samfunn omfatter landinger i forbindelse med øvelser, redningsoppdrag, Sysselmannens oppgaver, Avinor, Telenor, SvalSat, Kystverket, Kartverket, fyrtenesten i regi av Norsk Polarinstitutt og filmoppdrag.

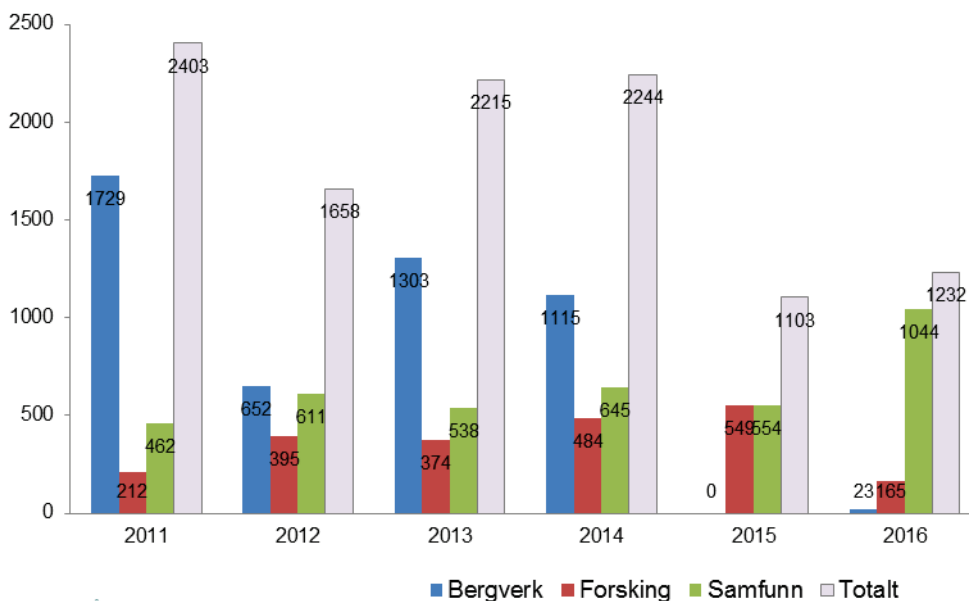
Kategorien bergverk omfatter landinger i forbindelse med virksomhet knyttet til bergverk. I 2016 er alle landingene i kategorien bergverk utført av Trust Arktikugol i Pyramiden.

Landinger på flyplassene i Longyearbyen, Ny-Ålesund, Svea og på helikopterlandingsplassen på Heerodden ved Barentsburg er ikke med i statistikken. Landinger omfatter også drop/løft av last og personer, både på land, i sjøen og på båter.

Fra april 2014 inngikk Sysselmannen avtale med ny helikopteroperatør, Lufttransport.

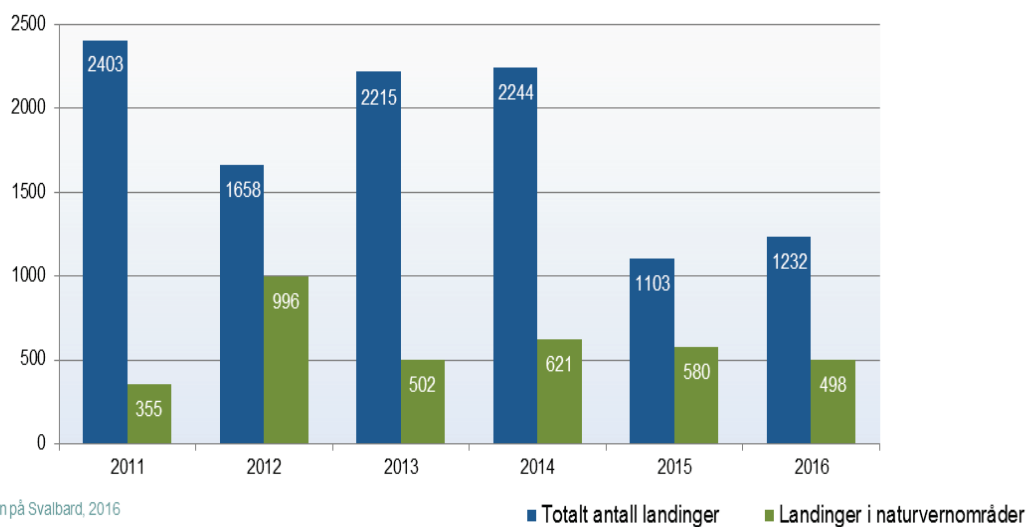
Siden da har alle landinger blitt registrert av helikopterpilotene etter hver flyvning. Dette har ført til bedre rutiner for registrering. Nå blir også landinger i forbindelse med øvelser registrert, det har det ikke blitt tidligere.

Helikopterlandinger fordelt på formål 2011-2016

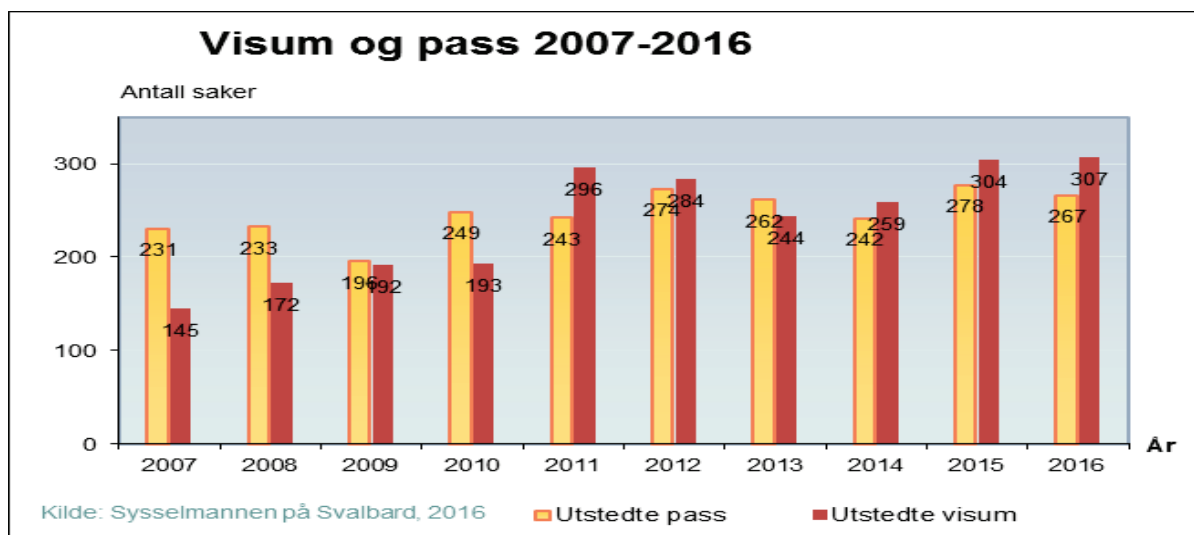
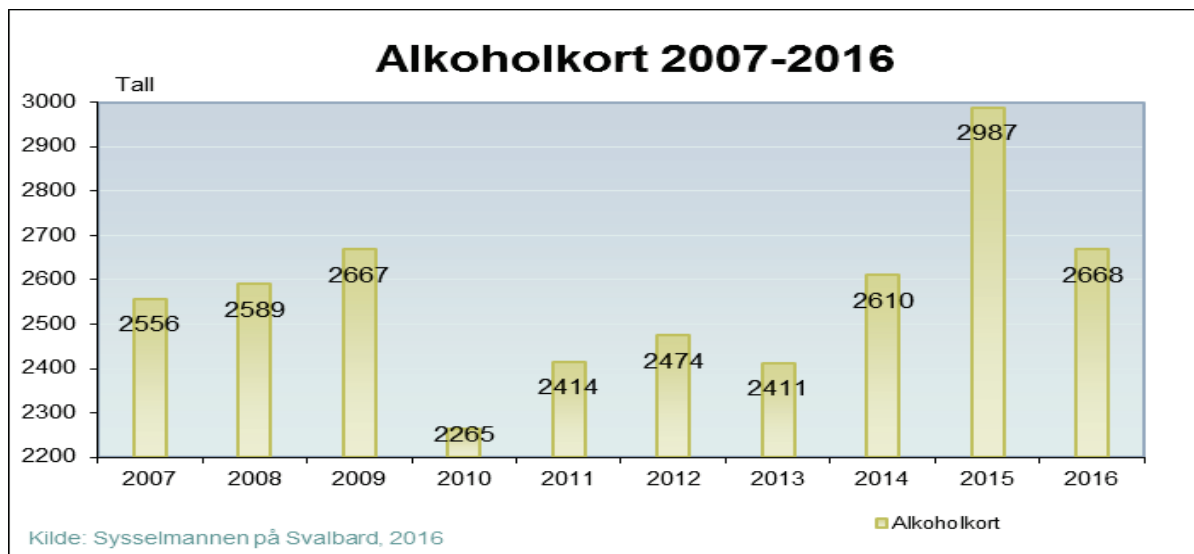
Kilde: Sysselmannen på Svalbard, 2016.

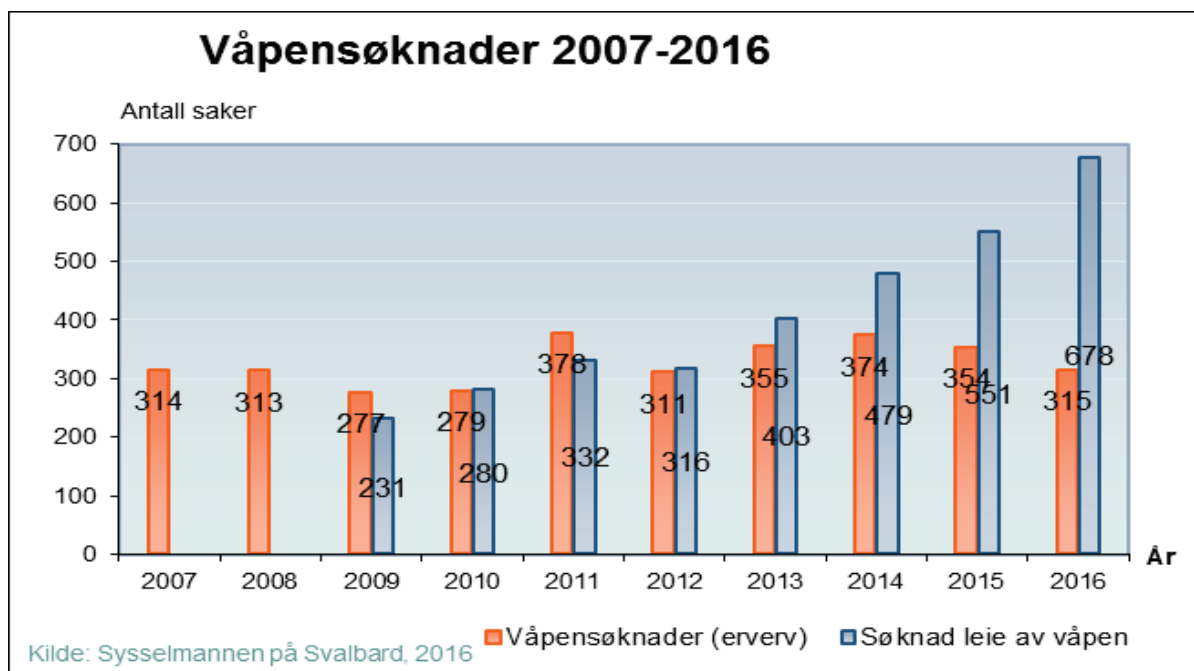
Helikopterlandinger i naturvernområder 2011-2016

Kilde: Sysselmannen på Svalbard, 2016

7.2. Forvaltning

7.3. Politi og påtale

